

T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı
Spor Eğitimi Bilim Dalı

HALK OYUNLARI ÖĞRETİMİNDE ANTRENMAN PROGRAMI GELİŞTİRME

Yüksek Lisans Tezi

Aydın ELBASAN

Danışman: Yrd.Doç .Dr. Şinasi ÜNAL

İstanbul 2007

T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı
Spor Eğitimi Bilim Dalı

HALK OYUNLARI ÖĞRETİMİNDE ANTRENMAN PROGRAMI GELİŞTİRME

Yüksek Lisans Tezi

Aydın ELBASAN

Danışman: Yrd.Doç .Dr. Şinasi ÜNAL

İstanbul 2007

T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı
Spor Eğitimi Bilim Dalı

Aydın ELBASAN tarafından hazırlanan HALK OYUNLARI ÖĞRETİMİNDE ANTRENMAN PROGRAMI GELİŞTİRME başlıklı bu çalışma...../...../2007 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

İmzalar

Danışman : Yrd.Dç.Dr. Şinasi ÜNAL -----

Üye : Yrd. Dç.Dr. Cengiz KARAGÖZOĞLU -----

Üye : Yrd. Dç. Dr. Fikri ERALP -----

ÖNSÖZ

Halk oyunları, geçmişten günümüze kültürümüzün yaşatılmasında önemli yapı taşlarından biridir. Ülkemizde yürütülen eğitimin içerisinde önemli bir yer tutmaktadır.

Halk oyunları öğretmenlerinin bireylerin eğitim öğretim sürecinde önemli yer tutması, öğretmenlerinde aldıkları eğitiminde önemini gün geçtikçe arttırmaktadır. Yapılan bu çalışmada, halk oyunları öğretimini gerçekleştiren antrenörlerin, halk oyunları eğitiminde, antrenman programı uygulamaya ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu incelemelerin sonucunda günlük, haftalık, aylık ve yıllık antrenman programı örnekleri oluşturulmuştur.

Bu çalışmanın gerçekleşmesinde ilgi, bilgi ve yardımlarını esirgemeyen, değerli hocam ve tez danışmanım Yrd.Doç.Dr. Şinasi Ünal'a, eğitimimi sürdürmemde maddi manevi katkılarını esirgemeyen aileme, iyi bir eğitim sürecinde benden desteğini esirgemeyen sınıf arkadaşlarıma teşekkür ederim.

ÖZET

Yapılan bu çalışmada, halk oyunları öğretimini gerçekleştiren öğretmenlerin, halk oyunları eğitiminde, antrenman programı uygulamaya ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yapılan çalışmada amaca ulaşabilmek için, İstanbul ili içerisinde halk oyunları öğretmenliği görevinde bulunan kişilere ulaşılmıştır. Araştırma kapsamına giren kişilere araştırmada veri toplamak amacıyla, araştırmacı tarafından geliştirilen “halk oyunları öğretmenlerinin antrenman programı uygulama durumları” isimli ölçek dağıtılmış ve alınan sonuçların değerlendirilmesi yapılmıştır.

Araştırmada kullanılan, “halk oyunları öğretmenlerinin antrenman programı uygulama durumları” ölçeği iki bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünde halk oyunu öğretmenlerinin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorular; ikinci bölümünde ise halk oyunu öğretmenlerinin antrenman uygulamalarına ilişkin sorular yer almaktadır. Sorular çoklu seçenekli soru tipinde hazırlanmış; bazı sorularda açık uçlu sorular kullanılmıştır. Araştırmada soruların değerlendirilmesi amacıyla frekans dağılımlarından faydalanılmıştır. Öğretmenlerin antrenman uygulamalarının çeşitli özellikleri ile ilgisini belirlemek amacıyla ise ki kare analizi kullanılmıştır.

Öğretmenlerin ölçüm aracına verdikleri yanıtlardan yola çıkarak, %92’sinin ilk öğretim okullarında görev yapıyor olmasına rağmen, %61’inin öğretmenlik formasyonu almadıkları görülmüştür. Öğretmenlerin %22’sinin antrenörlük belgesi olmadan çalıştığı, antrenman programı uygulamayanların oranı %65 olduğu , %69’unun antrenman yaptığı alanın fiziki şartlarını uygun bulmadığı ortaya çıkmıştır. Halk oyunları öğrencilerinin yarısından fazlasının %63 kız ve erkek öğrenciler için ayrı antrenman programı uygulamadığını, %64’ünde yaş grupları için ayrı antrenman programı uygulamadığı görülmektedir. Antrenman programı uygulayanların öğretmenlik formasyonu alma durumları incelendiğinde %62’sinin öğretmenlik formasyonu aldığı, antrenman programı uygulayanların öğrenim durumları incelendiğinde %72’sinin üniversite mezunu oldukları görülmüştür.

Üniversite mezunu olan halk oyunları çalıştırıcılarının diğer okullardan mezun olan çalıştırıcılara göre yıllık, aylık, haftalık ve günlük antrenman programı uyguladıkları sonucuna ulaşılmıştır($p<0.05$)

Üniversite mezunu olan ve öğretmenlik formasyonu alan çalıştırıcıların , öğretmenlik formasyonu almayan çalıştırıcılara göre yıllık, aylık, haftalık ve günlük antrenman programı uyguladıkları sonucuna ulaşılmaktadır($p<0.05$).

Tüm bu değerlendirmelerden yola çıkılarak antrenman programı uygulamalarında dikkat edilmesi gereken hususlar belirlenmiştir. Bu değerlendirmeler sonucunda günlük, haftalık, aylık ve yıllık antrenman programı örnekleri oluşturulmuştur.

ABSTRACT

This study aims to analyze opinions of teachers who teach folklore about application of an exercise program during folklore training.

In order to reach the goal of the study undertaken, people who teach folklore in the province of Istanbul were reached. People who fall under the study scope were distributed a scale called “Exercise program application statuses of folklore teachers” developed by the researcher to collect data during the research and the results obtained have been evaluated.

The scale “Exercise program application statuses of folklore teachers” used in the research consists of two sections. The first chapter of the survey consists of questions oriented towards determining demographical characteristics of folklore teachers while the second chapter consists of questions regarding exercise practices of folklore teachers. Questions are prepared in multiple option question type, in some questions open ended questions are used. Frequency distributions are used to evaluate questions in the research. Ki square analysis was used to determine involvement of teachers with various features of exercise practices.

Based on teachers’ answers to the measuring instrument, it has been determined that 61% of them did not get teaching certificate although 92% of them are employed in primary and elementary schools. Moreover it has been found that 22% of teachers work without having a training certificate, the ratio of those who do not implement exercise program is 65%, and 69% of them considered physical conditions of the area they exercise as unsuitable. It is seen that 63% of folklore instructors do not practice separate exercise programs for girl and boy students, 64% do not practice separate exercise programs for age groups. When teaching certificate status of those who implement exercise program is studied it is seen that 62% was awarded with teaching certificate. Upon studying educational statuses of those who implement exercise program is studied it is seen that 72% are college graduates.

It is concluded that folklore trainers who are university graduates implement yearly, monthly, weekly and daily practice programs with respect to trainers who have graduated from other schools ($p < 0.05$)

It is concluded that trainers who have graduated from college and received teaching certificates implement yearly, monthly, weekly and daily practice programs with respect to trainers who have not received teaching certificates ($p < 0.05$).

It is concluded that folklore trainers who are university graduates implement yearly, monthly, weekly and daily practice programs with respect to trainers who have graduated from other schools ($p < 0.05$)

It is concluded that trainers who have graduated from college and received teaching certificates implement yearly, monthly, weekly and daily practice programs with respect to trainers who have not received teaching certificates ($p < 0.05$).

All assessments have been evaluated as a result daily, weekly, monthly and yearly practice programs have been finalized.

İÇİNDEKİLER	SAYFA NO
ÖNSÖZ	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	vi
TABLoların LİSTESİ	.xii
BÖLÜM I GİRİŞ	1
1.1. Problem.....	1
1.2. Amaç.....	2
1.3. Önem	3
1.4. Varsayımlar	3
1.5. Sınırlılıklar.....	4
1.6. Kısaltmalar	4
BÖLÜM II İLGİLİ ALAN	5
2.1. TANIM ve KAVRAMLAR	5
2.1.1. Folklor Teriminin Tanımı ve Anlamı	5
2.1.2. Halk Oyunları Teriminin Tanım ve Anlamı	5
2.1.3. Oyun Türlerine Göre Halk Oyunları	7
2.1.3.1. Bar Türü Oyunlar.....	7
2.1.3.2. Halay Türü Oyunlar	7
2.1.3.3. Hora ve Karşılama Türü Oyunlar	7
2.1.3.4. Zeybek Türü (bengi, mengi, seymen) Oyunlar.....	7
2.1.3.5. Araçla Oynanan Oyunlar	8
2.1.3.6. Davul İle Oynanan Oyunlar.....	8
2.1.3.7. Horon ve Sallama Türü Oyunlar.....	8
2.1.4. Halk Oyunlarında Eğitim Ve Öğretim.....	8
2.1.5. Halk Oyunları Eğitimi Gerçekleştiren Öğretmenlerin Hedefleri	10
2.1.6. Genel Öğretim Yöntemleri	11
2.1.6.1. Anlatım (Takrir,Sunma) Yöntemi	11
2.1.6.2. Soru Cevap Yöntemi	12
2.1.6.3. Problem Çözme Yöntemi	13
2.1.6.4. Grupla Çalışma Yöntemi	13

2.1.6.5. Tartışma Yöntemi.....	13
2.1.6.6. Laboratuar Yöntemi	13
2.1.6.7. Örnek Olay Yöntemi.....	14
2.1.6.8. Gösterip Yaptırma Yöntemi (Demostrasyon)	14
2.1.6.9. Gezi-Gözlem Yöntemi	15
2.2. BEDEN EĞİTİMİ DERS PROGRAMLARI İÇERİSİNDE HALK OYUNLARI EĞİTİMİNİN AMAÇLARI	15
2.3. M.E.B.'NİN ALTINCI SINIF ÖĞRENCİLERİNE UYGULADIĞI BEDEN EĞİTİMİ DERSİNDE HALK OYUNLARI İLE İLGİLİ AMAÇLARA UYGUN DAVRANIŞLAR	16
2.4. BEDEN EĞİTİMİ VE SPORDA KULLANILAN ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ.....	18
2.4.1. Gösteri (Demonstrasyon) Yöntemi	18
2.4.2. Komut Yöntemi.....	19
2.4.3. Görevle Öğretim (Alıştırma) Yöntemi.....	19
2.4.4. Eşli (İş Birliğine Dayalı Öğretim) Yöntemi.....	19
2.5.2.1. İşbirliği ile öğrenme için gerekenler	20
2.4.5. Kendini Değerlendirme (Kontrol) Yöntemi.....	20
2.4.6. Katılım Yöntemi.....	20
2.4.7. Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi	21
2.4.8. Problem Çözme Yöntemi.....	21
2.5. HALK OYUNLARI DERSİNDE KULLANILAN ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ.....	22
2.6. BEDEN EĞİTİM ÖĞRETİMİNDE PSİKO-MOTOR (DEVİNİŞSEL) ALANLA İLGİLİ HEDEFLER ve BU HEDEFLERİN HALK OYUNLARI DERSİNDE UYGULANMASI	21
2.6.1. Uyarılma Basamağı	22
2.6.1.1. Algılama	23
2.6.1.2. Bedensel Kuruluş	23
2.6.2. Kılavuz Denetiminde Yapma.....	23
2.6.2.1. Kılavuzlayanla Birlikte Yapma	23
2.6.2.2. Kendi Kendine Yapma	24

2.6.3. Beceri Haline Getirme Basamağı	24
2.6.3.1. İstenilen Nitelikte Yapma	25
2.6.3.2. İstenilen Nitelikte ve Sürede Yapma.....	25
2.6.3.3.İstenilen Nitelikte, Sürede ve Yeterlilikte Yapma.....	25
2.6.4. Duruma Uydurma Basamağı	26
2.6.5. Yeni Bir Buluş Üretme (Yaratma) Basamağı	27
2.7. ÖĞRENME ÜRÜNLERİ	27
2.7.1. Bilişsel Öğrenmeler	27
2.7.2. Duyuşsal Öğrenmeler	27
2.7.3. Psikomotor Öğrenmeler	27
2.8. HALK OYUNLARINDA ÖĞRETMEN ÖĞRENCİ İLİŞKİLERİ.....	28
2.9. HALK OYUNLARINDA ANTRENMAN KAVRAMI	29
2.9.1. Antrenman Nedir?	29
2.9.2. Kondisyon	29
2.9.3. Performans	30
2.9.4. Kuvvet	30
2.9.5. Sürat	30
2.9.5.1.Sürati Etkileyen Faktörler	30
2.9.6. Dayanıklılık	31
2.9.6.1. Genel Dayanıklılık	31
2.9.6.2. Özel Dayanıklılık	31
2.9.6.3. Aerobik Dayanıklılık.....	31
2.9.6.4. Aneorobik Dayanıklılık.....	31
2.9.7. Esneklik.....	32
2.9.8. Koordinasyon	32
2.9.8.1. Genel Koordinasyon	32
2.9.8.2. Özel Koordinasyon	32
2.9.10. Stres.....	32
2.9.11. Isınma.....	33
2.9.11.1 Genel Isınma	33
2.9.11.2. Özel Isınma.	33

2.10. ANTRENMAN PROGRAMI DÜZENLENİRKEN DİKKAT EDİLMESİ	
GEREKEN HUSUSLAR.....	33
2.11. ANTRENMAN PERİYOTLARI.....	34
2.12. HALK OYUNLARI TÜRLERİNİN ÖZEL ANTRENMAN BİLGİSİ	
AÇISINDAN FİZYOLOJİK ANALİZLERİ.....	35
BÖLÜM III YÖNTEM.....	36
3.1. Araştırmanın Modeli	36
3.2. Evren ve Örneklem.....	36
3.3. Veri Toplama Aracı.....	36
3.4. Verilerin Toplanması.....	37
3.5. Verilerin Çözümlemesi.....	37
BÖLÜM IV BULGULAR	38
4.1. ARAŞTIRMAYA KATILAN HALK OYUNLARI ÖĞRETMENLERİNİN	
DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ	38
4.1.1.Cinsiyete Göre Dağılım	38
4.1.2. Yaşa Göre Dağılım	38
4.1.3. Öğrenim Durumuna Göre Dağılım	39
4.1.4. Mesleğe Göre Dağılım.....	39
4.1.5. Halk Oyunları Öğretmenliği Tecrübesine Göre Dağılım	40
4.2. MESLEKİ ÖZELLİKLER.....	40
4.2.1. Öğretmenlik Formasyonuna Göre	40
4.2.2. Halk Oyunları Antrenörlük Belgesinin Alındığı Kuruma Göre Dağılım....	41
4.2.3. Halk Oyunları Öğretiminin Uygulandığı Kurumlara Göre Dağılım .	41
4.2.4. Halk Oyunu Uygulanan Kurumlardaki Yaş Gruplarına Göre Dağılım	42
4.2.5. Öğretilen Oyunların Yörelere Göre Dağılım	42
4.2.6. Halk Oyunu Uygulanan Kurumlardaki Hedeflere Göre Dağılım	43
4.3. ANTRENMAN UYGULAMALARI	43
4.3.1. Haftalık Kaç Gün Antrenman Yapıldığına Göre Dağılım	43
4.3.2. Haftalık Kaç Saat Antrenman Yapıldığına Göre Dağılım.	44
4.3.3. Yıllık Antrenman Programı Uygulama Durumu	44
4.3.4. Aylık Antrenman Programı Uygulama Durumu	45
4.3.5. Haftalık Antrenman Programı Uygulamaya Göre Dağılım.....	45

4.3.6. Günlük Antrenman Programı Uygulamaya Göre Dağılım	46
4.3.7. Kız Erkek Öğrenciler Özel Antrenman Programı Uygulama	46
4.3.8. Yaş Gruplarına Özel Antrenman Programı Uygulama	47
4.3.9. Antrenman Uygulanan Yerin Fiziki Şartlarının Uygunluğu	47
4.4. Ki KARE ANALİZLERİ	48
4.4.1. Antrenman Programı Uygulama ve Yaş Arasındaki İlgisi	48
4.4.1.1. Yıllık Antrenman ve Yaş	48
4.4.1.2. Aylık Antrenman ve Yaş	48
4.4.1.3. Haftalık Antrenman ve Yaş	49
4.4.1.4. Günlük Antrenman ve Yaş	49
4.4.2. Antrenman Programı Uygulama ve Cinsiyet Arasındaki İlişki	50
4.4.2.1. Yıllık Antrenman ve Cinsiyet	50
4.4.2.2. Aylık Antrenman ve Cinsiyet	50
4.4.2.3. Haftalık Antrenman ve Cinsiyet	51
4.4.2.4. Günlük Antrenman ve Cinsiyet	51
4.4.3. Antrenman Programı Uygulama Öğrenim Durumu Arasındaki İlgisi	52
4.4.3.1. Yıllık Antrenman ve Öğrenim Durumu	52
4.4.3.2. Aylık Antrenman ve Öğrenim Durumu	53
4.4.3.3. Haftalık Antrenman ve Öğrenim Durumu	54
4.4.3.4. Günlük Antrenman ve Öğrenim Durumu	54
4.4.4. Antrenman Programı Uygulama ve Öğretmenlik Formasyonu Alma Arasındaki İlgisi	55
4.4.4.1. Yıllık Antrenman ve Öğretmenlik Formasyonu	55
4.4.4.2. Aylık Antrenman ve Öğretmenlik Formasyonu	56
4.4.4.3. Haftalık Antrenman ve Öğretmenlik Formasyonu	56
4.4.4.4. Günlük Antrenman ve Öğretmenlik Formasyonu	57
4.4.5. Antrenman Programı Uygulama ve Halk Oyunları Tecrübesi Arasındaki İlgisi	57
4.4.5.1. Yıllık Antrenman ve Halk Oyunları Öğretmenliği Tecrübesi	58
4.4.5.2. Aylık Antrenman ve Halk Oyunları Öğretmenliği Tecrübesi	58

4.4.5.3 Haftalık Antrenman ve Halk Oyunları Öğretmenliği	
Tecrübesi.....	59
4.4.5.4. Günlük Antrenman ve Halk Oyunları Öğretmenliği	
Tecrübesi.....	59
BÖLÜM V SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER	60
5.1. SONUÇ.....	60
5.2. TARTIŞMA.....	64
5.3. ÖNERİLER	65
KAYNAKÇA	66
EKLER.....	70

TABLÖLAR LİSTESİ

	Sayfa No
Tablo 1 Cinsiyete Göre Dağılım	38
Tablo 2 Yaşa Göre Dağılım	38
Tablo 3 Öğrenim Durumuna Göre Dağılım	39
Tablo 4 Mesleğe Göre Dağılım.....	39
Tablo 5 Halk Oyunu Öğretmenliği Tecrübesine Göre Dağılım.....	40
Tablo 6 Öğretmenlik Formasyonuna Göre Dağılım	40
Tablo 7 Halk Oyunları Antrenörlük Belgesinin Alındığı Kuruma Göre Dağılım	41
Tablo 8 Halk Oyunları Öğretiminin Uygulandığı Kurumlara Göre Dağılım	41
Tablo 9: Halk Oyunu Uygulanan Kurumlardaki Yaş Gruplarına Göre Dağılım	42
TABLO 10 Öğretilen Oyunların Yörelere Göre Dağılım	42
TABLO 11 : Halk Oyunu Uygulanan Kurumlardaki Hedeflere Göre Dağılım.....	43
Tablo 12 Haftalık Kaç Gün Antrenman Yapıldığına Göre Dağılım.....	43
Tablo 13 Haftalık Kaç Saat Antrenman Yapıldığına Göre Dağılım.....	44
Tablo 14 Yıllık Antrenman Programı Uygulama Durumu	44
Tablo 15 Aylık Antrenman Programı Uygulama Durumu	45
Tablo 16 HaftalıkAntrenman Programı Uygulama Durumu	45
Tablo 17 Günlük Antrenman Programı Uygulama Durumu	46
Tablo 18 Kız Erkek Öğrenciler Özel Antrenman Programı Uygulama.....	46
Tablo 19 Yaş Gruplarına Özel Antrenman Programı Uygulama.....	47
Tablo 20 Antrenman Uygulanan Yerin Fiziki Şartlarının Uygunluğu	47
Tablo 21 Yıllık Antrenman Ve Yaş	48
Tablo 22 Aylık Antrenman Ve Yaş	48
Tablo 23 Haftalık Antrenman Ve Yaş	49

Tablo 24 Günlük Antrenman Ve Yaş	49
Tablo 25 Yıllık Antrenman ve Cinsiyet.....	50
Tablo 26 Aylık Antrenman ve Cinsiyet.....	50
Tablo 27 Haftalık Antrenman ve Cinsiyet.....	51
Tablo 28 Günlük Antrenman ve Cinsiyet.....	51
Tablo 29 Yıllık Antrenman ve Öğretim Durumu.....	52
Tablo 30 Aylık Antrenman ve Öğretim Durumu	53
Tablo 31 Haftalık Antrenman ve Öğretim Durumu.....	54
Tablo 32 Günlük Antrenman ve Öğretim Durumu.....	54
Tablo 33 Yıllık Antrenman ve Öğretmenlik Formasyonu.....	55
Tablo 34 Aylık Antrenman ve Öğretmenlik Formasyonu	56
Tablo 35 Haftalık Antrenman ve Öğretmenlik Formasyonu	56
Tablo 36 Günlük Antrenman ve Öğretmenlik Formasyonu	57
Tablo 37 Yıllık Antrenman Ve Halk Oyunları Öğretmenliği Tecrübesi	58
Tablo 38 Aylık Antrenman Ve Halk Oyunları Öğretmenliği Tecrübesi	58
Tablo 39 Haftalık Antrenman Ve Halk Oyunları Öğretmenliği Tecrübesi	59
Tablo 40 Günlük Antrenman Ve Halk Oyunları Öğretmenliği Tecrübesi.....	59

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. PROBLEM

Eğitimin en önemli parçalarından biri olan halk oyunları, geçmişten günümüze kültürümüzün yaşatılmasında, önemli yapı taşlarından biridir. Türk halk oyunları öğretimi, uzun yıllar geleneksel olarak usta çırak ilişkisi içerisinde sürdürülmüştür. Fakat halk oyunlarının gelişimi sürecinde bu yeterli olmamıştır. Bu süreçte, öğrencilerin eğitiminde kalıcı öğrenmelerin gerçekleşmesi için, genel öğretim yöntemlerinin yanında, beden eğitimi ve sporda kullanılan öğretim yöntemlerinden de yararlanmaları gerekmektedir.

Halk oyunları eğitiminde temel olan, bedenin eğitimi olmasına rağmen bu durum yeterince göz önünde tutulmamıştır. Beden eğitimi ve sporda kullanılan öğretim yöntemlerine uygun, öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor özelliklerinin göz önünde bulundurulduğu, içeriğinde genel ve özel antrenman programlarının bulunduğu, halk oyunları öğretmenlerinin uygulayacağı, bir öğretim ve antrenman programı olmaması araştırmanın problemi oluşturmaktadır.

Halk oyunlarında temel olan hareket eğitiminin, düzenli bir şekilde öğreticiler tarafından bireylere öğretilmesinde, halk oyunları türlerinin iyi bir şekilde gözden geçirilerek, hareketlere özgü bir ders ve antrenman programları düzenlenmelidir.

Hareket vücudun herhangi bir parçasında ya da tüm vücut pozisyonundaki değişimdir. (Mengütay, 2005, s.9)

1940 senesi halk oyunlarının Türkiye'deki sergileniş biçiminde önemli bir dönüm noktası olmuştur. 19 Mayıs kutlamalarında Gazi Eğitim Enstitüsünde okuyan bir grup öğrenci Sivas, Erzurum ve Çorum'dan değişik oyunları geniş bir izleyici topluluğuna sunmuşlardır. O dönemde Enstitüde öğretmenlik ve yöneticilik yapan Zehra Alagöz'ün aktardığına göre, bu uygulama belli bir eğitim süreci sonucu olmuştur. Tarcan gibi İsveç'te beden eğitimi tahsili gören Alagöz, 1939 yılında İsveç'te gördüğü sahada uygulanan halk dansları gösterisini 19 Mayıs kutlamaları programına koymayı önermiştir (Öztürkmen, 1998, 234).

Uzun yıllar önce yapılan bu çalışmalara rağmen halk oyunları eğitiminde yeterli düzeyde hareket ve beden eğitimine önem verilmemiş, halk oyunları sadece kültürün bir parçası olarak görülmüştür. Oysa halk oyunlarının beden eğitilmesinde önemli rol oynadığı bilinmektedir.

Eğitim alan bireylerin gelişim safhaları göz önünde bulundurularak, bilimsel verilere dayanan öğretim yöntemlerinin halk oyunlarında uygulanması gerekmektedir.

Başta ritmik jimnastik hareketleri olmak üzere birçok spor dalları, sanatsal oyunlar gibi beğeni ile izlenmektedir. Bale sanatı sporla içiçedir. Müzik eşliğinde sergilenen halk oyunlarını da spordan uzak görme olanağı yoktur (Karasüleymanoğlu, 1992, 83).

Hazır bulunuşluluk, olgunlaşma ve öğrenme sonucu kişinin belli davranışları yapabilecek düzeye gelmesidir. . (Özer, 2004, S.3).

Halk Oyunları eğitiminde bireylerde kalıcı bir öğrenme gerçekleştirmek için öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri, bireysel farklılıkları, cinsiyetleri, öğrencilerin sayıları, öğrencilerin yaşları, ders alanının kullanımı ve ders sırasında kullanılacak araç ve gereçler önemli derecede etkili olmaktadır. Bütün bu etkenler göz önünde bulundurularak öğretimin düzenli ve kalıcı olarak gerçekleşmesi için, Halk Oyunları dersinin planlı ve programlı olarak gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.

Öğreticilerin pedagojik formasyon almamış olmaları, öğretmenlik mesleği ile ilgili eğitimleri olmaması, halk oyunları öğretimini zorlaştırmaktadır. Öğrencilerin davranışlarında kalıcı değişiklikler meydana getirmek için, öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin yeterli seviyede antrenman bilgisine, öğretim yöntemleri konusunda uzmanlaşmış olmalarına ihtiyaç duyulmaktadır.

1.2 AMAÇ

Yapılan bu çalışmada araştırmanın temel amacı, halk oyunları öğretimini gerçekleştiren öğretmenlerin halk oyunları eğitiminde antrenman programı uygulamaya ilişkin görüşlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıda belirtilen hipotezler sınanmıştır.

a) Halk oyunları öğretmenlerinin (a) yıllık (b) aylık (c) haftalık (d) günlük antrenman programı uygulamaları ile demografik özellikleri arasında ilgi vardır.

b) Halk oyunları öğretmenlerinin (a) yıllık (b) aylık (c) haftalık (d) günlük antrenman programı uygulamaları ile yaşları arasında ilgi vardır.

c) Halk oyunları öğretmenlerinin (a) yıllık (b) aylık (c) haftalık (d) günlük antrenman programı uygulamaları ile cinsiyetleri arasında ilgi vardır.

d) Halk oyunları öğretmenlerinin (a) yıllık (b) aylık (c) haftalık (d) günlük antrenman programı uygulamaları ile öğrenim durumları arasında ilgi vardır.

e) Halk oyunları öğretmenlerinin (a) yıllık (b) aylık (c) haftalık (d) günlük antrenman programı uygulamaları ile öğretmenlik formasyonu alma durumları arasında ilgi vardır.

f) Halk oyunları öğretmenlerinin (a) yıllık (b) aylık (c) haftalık (d) günlük antrenman programı uygulamaları ile mesleki deneyimleri arasında ilgi vardır.

1.3. ÖNEM

Halk oyunları eğitiminde branşa yönelik antrenman programı hazırlanması, öğreticilerin alana daha iyi hakim olmalarının yanında, öğretimi kolaylaştıracak ve amaca yönelik öğretim yapılmasını sağlayacaktır. Öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişim safhaları göz önünde bulundurularak, öğretim programları hazırlanması öğrencilerin kazanımlarını arttıracaktır.

Araştırma sonucunda halk oyunları öğretmenlerinin antrenman programı uygulamaya ilişkin görüşleri incelenerek, geliştirilmesi düşünülen antrenman programına ve daha sonra yapılacak olan bu konuya benzer çalışmalara kaynaklık edebileceğinden önemlidir.

1.4. VARSAYIMLAR

1- Araştırma kapsamına alınacak olan örneklem grubunun ankette yer alan sorulara doğru ve samimi cevaplar verdiği

2-Örneklerin yansız olduğu ve araştırma evrenini temsil edecek nicelikte olduğu varsayılmaktadır.

3-Geliştirilen antrenman programının; araştırmanın amacını ölçecek nitelikte olduğu varsayılmaktadır.

1.5. SINIRLILIKLAR

1- İstanbul ili sınırlarındaki okullarda, kurum ve kuruluşlarda Halk oyunları dersi veren öğretmenlerin görüşleri incelenerek değerlendirme yapılmıştır.Araştırma 2006-2007 yılını kapsamaktadır.

1.6. KISALTMALAR

BESYO : Beden Eğitimi Spor Yüksek Okulu

GSGM: Gençlik Spor Genel Müdürlüğü

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

BÖLÜM II

İLGİLİ ALAN

2.1. TANIM VE KAVRAMLAR

2.1.1. Folklor Teriminin Tanımı ve Anlamı

Folklor, bir ulusun geçmişten günümüze kadar yaşadığı olaylarla ilgili bize bilgi vermekte olan sosyal bir bilim dalıdır. Folklor kelimesinin Türkçe anlamı halk bilimidir. Folklorun içerisinde kültürün tüm parçaları ile ilgili bilgiler bulmak mümkündür. İnsanların yaşama biçimleri, yedikleri yemekler, oturdukları evler, inanışları, savaşları, yaşadıkları hastalıklar ile ilgili tüm bilgilere ulaşabilmemize yardımcı olmaktadır.

Folklor, halkın geleneğe bağlı maddi ve manevi kültürünü kendine özgü metotlarla derleyen, araştıran, sınıflandıran, çözümleyen ve halk kültürü üzerinde değerlendirmeler yapan bir bilimdir (Tan, 1988, s.5).

2.1.2. Halk Oyunları Teriminin Tanımı Ve Anlamı

Halk Oyunları, bir milletin geleneksel yaşam biçimini, bazı inanışlarını, tabiatla olan ilişkilerini, birbirleriyle olan ilişkilerini müzik ile de birleştirerek bu yol ile kültür öğelerinin nesilden nesle aktarılmasını sağlayan önemli bir etkinliktir (Anlıatamer, Ünal, 1995, s.2).

Halk oyunları o bölgede yaşayan insanların hikayeleri, efsaneleri, düğünleri, çalışma şartları, yaşanan yerin iklimi ile ilgili bizlere bilgiler vermektedir. Ülkemizdeki halk oyunlarının çeşitliliğinin sebeplerinden biri, bölgelerde yaşayan insanların farklılıklar göstermesidir. Bu farklılıklarda insanların geçim kaynakları önemli etkenlerden biridir. Etkenlerden bir tanesi bölgedeki iklim koşullarıdır. Buda yöredeki kıyık kıyafetlerin değişiklikleri ile ortaya çıkmaktadır. Örneğin doğuda kışların çok soğuk ve sert geçmesi o bölgelerdeki kıyafetlerde kalın abaların giyilmesine yol açmaktadır.

Sıcak olan bölgelere doğru geldikçe kıyafetlerin daha rahat olduğu gözlemlenmektedir. Tabiatla yapılan mücadeleleri halk oyunlarında görmek mümkün olmaktadır.

Yörede yaşayan kişilerin farklılıkları o bölgelerin müziklerine ve halk danslarında etki etmiştir. Örneğin Silifke yöresinde Türkmen kızı oyununda kadınların inek sağması anlatılırken, Boluda ördeklerin yaşamından kesit sunulmaktadır. Burada önemli olan halk oyunları öğretimi yapılırken öğreticilerin bu farklılıkları göz önünde bulundurmaları olacaktır.

Oyun, öztürkçe bir kelimedir. Dil ve ifade bakımından en eski ve en universal olanıdır (Ay, 1990, s.72).

Oyun, yaşama sevincinin dışı vurulmasıdır (Nutku, 1998, s.16).

Oyun: İnsanda içgüdüsel olarak mevcut bulunan, temeli din ve büyü ile ilgili bazı töre ve törenlere dayanan; toplumların kültür yapılarına göre şekillenen ve toplumdaki topluma farklılıklar gösteren; yer ve zaman bakımından günlük hayattan farklı; isteğe bağlı, gönüllü, hür hareketlerdir (Eroğlu, 1995, s.13).

Halk oyunlarında oyun, köylerde ve şehirlerde yaşayan insanların düğün, asker uğurlama, gelin alma, kına geceleri, savaş sonrası kazanılan zaferlerin neticesinde, bir araya gelerek, gönüllü olarak müzik eşliğinde, ritme uygun olarak hareket etmeleri biçiminde tanımlanabilir.

Her ne kadar halk oyunları ve folklor iç içe gözüksede birbirlerinden farklı kavramlardır. Halk oyunları folklorun araştırma alanlarının içinde olan, kültür ve sanat dallarından sadece bir tanesidir. Folklorun araştırma kollarından biri olan halk oyunları eğitiminin bilimsel olarak ortaya konması ve bu doğrultuda uygun bir antrenman programı hazırlanması bu kavram karmaşalarının ortadan kaldırmaya yardımcı olacaktır. Zira hala ülkemizde yapılan birçok çalışma halk oyunları olmasına rağmen folklor adı ile anılmaktadır. Özellikle ilköğretim aşamasında, çocukların bu kavram karmaşasını yaşamaları, onların ilerideki eğitimlerini olumsuz yönde etkileyecektir. Bu yüzden halk oyunları öğretmenlerinin bu kavramları iyi bir şekilde anlamış olmaları ve öğrencilerine aktarmaları gerekmektedir.

2.1.3. Oyun Türlerine Göre Halk Oyunları

Ülkemizde oynanan halk oyunları oyun türlerine göre yediye ayrılmaktadır.

2.1.3.1 Bar Türü Oyunlar

Artvin, Erzincan illerini içine alan kuzeydoğu bölgesinde oynanan oyunlara genellikle bar denilmektedir. Erzurum, Bayburt ve Ağrı'da kısmen ve karışık olarak oynanır.

Bar türü oyunlarının özellikleri; ayak figürlerinde keskin hatların bulunması ve bir, iki veya daha fazla kişi tarafından oynanmasıdır.

Bar türü oyunlara örnekler: Hançer barı, Yüksel barı, Sarhoş barı, Tavuk barı(Anlıtamer, Ünal, 2004, s.11).

2.1.3.2. Halay Türü Oyunlar

Şerit halinde Doğu Anadolu Bölgesi ile bir kısım Orta Anadolu, Güneydoğu Anadolu bölgesini içine alan geniş bir alana yayılmıştır.

Doğu Anadolu'da Van, Bitlis, Muş, Bingöl, Tunceli, Elazığ, Malatya kısmen Kars ve Ağrı.Güney Doğu Anadolu'da Siirt, Diyarbakır, Kahramanmaraş, Gaziantep, Şanlıurfa, Adana, Adıyaman, Hatay, Kuzey Anadolu'da Çorum, Tokat, Sivas, Çankırı, Yozgat, Kayseri, Kırşehir halay türü oyunların oynandığı illerimizdir. Halay türü oyunlarda en belirgin özellik oyun türlerinin dairesel hareketlerden oluşması ve oyun şekillerinde de yarım daire, daire ve düz sıra şekillerinin kullanılmasıdır. Bu tür oyunlarda mendil, kaşık, sopa, gibi araçlar da kullanılmaktadır, Halay türü oyunlara örnekler: Abdurrahman halayı, Lorke, Arap gir halayı, Leylim, Çekirge halayı, Esmerim, Kartal halayı, Fatmalı, Kızık halayı, Üç ayak(Anlıtamer, Ünal,2004, s.12).

2.1.3.3. Hora ve Karşılama Türü Oyunlar

Tüm trakya kesimi ve belli merkezleri Kırklareli, Tekirdağ, Edirne, kısmen ve karışık olarak Nallıhan, Mudurnu, Göynük, Çanakkale'de hora ve karşılama türü oyunlar oynanmaktadır.

Hora ve karşılama türü oyunlarının en belirgin özellikleri, 2 veya daha fazla kişinin karşılıklı oynadığı oyunlardır. Oyuncularda hareket serbestliği vardır.

Hora ve karşılama türü oyunlara örnekler, Alipaşa, Alaybey, Debre Hasan, Drama karşılaması, Kasap, Düz Horo,Sirto, Zigoş, Fatoş, Hanım Ayşe (Anlıtamer , Ünal , 2004, s.13).

2.1.3.4. Zeybek Türü (bengi, mengi, seymen) Oyunlar

Genellikle Batı Anadolu, Ege, Akdenizin kıyı ve iç kesimlerinde bu tür oyunlara rastlanır.

Bursa, İzmir, Aydın, Bilecik, Kütahya, Eskişehir, Uşak, Balıkesir. Bu tür oyunlarda zeybeklerin yaşama biçimi, savaşçılığı, bağımsız yaşama isteği ve kahramanlıkları konu edilir.

Zeybek türü oyunlara örnekler: Muğla zeybeği, Beş kaza zeybeği, Kerimoğlu zeybeği, Soğukkuyu zeybeği, Harmandalı zeybeği, Yörük Ali zeybeği, Güvende zeybeği (Anlıatamer, Ünal, 2004, s.14).

2.1.3.5. Kaşıkla Oynanan Oyunlar

Genellikle Güney Anadolu'nun Akdenize açılan kesimlerinde bu tür oyunlara rastlanır. Belli merkezleri Silifke, Mut, Kırşehir, Konya, Antalya, Eskişehir, Herhangi bir araçla oynanan oyunlara en belirgin örnek kaşık türü oyunlardır. Oyuncular bağımsız ve bağımsız olarak oyun figürlerinde ellerindeki kaşık, zil, tencere kapağı veya parmak şaklatarak oyunlarına ritm tutarak oynarlar.

Kaşık türü oyunlara örnekler: Silifkenin yoğurdu, Eski Mengi, Keklik, Yayla yolları, Silifke sallaması, Türkmen kızı(Anlıatamer , Ünal , 2004, s.1)

2.1.3.6. Davullu Oyunlar ve Köçek

Belli merkezleri Bolu, Kastamonu, Çankırı (Eskipazar, Ovacık), Safranbolu, Ovacuma, Aktaşır. Ayrıca, çeşitli bölgelerde halay ve bar türü oyunlarda davulcuların tek başlarına (solo) oynadıkları görülmektedir (Anlıatamer, Ünal , 2004, s.15).

2.1.3.7. Horon ve Sallama Türü Oyunlar

Karadeniz kıyı şeridi üzerinde kısmen ve karışık olarak Sinop, Samsun canlı merkezler halinde Doğu Karadenizin yolu boyunca uzanan kısmı, Ordu, Giresun (karışık olarak), Trabzon, Rize, Çoruh vadisi ve Artvine kadar uzanan yörelerde toplu dizi halinde ve disiplinli olarak oynanan oyun çeşitleridir. Bu yöre oyunlarına horon adı verilmektedir. Horon kelimesinin anlamı, kökeni ve kaynağı üzerine çok çeşitli görüşler vardır. Fakat en yaygın görüş, bu kelimenin horum kelimesinden geldiğidir.

Horon türü oyunlara örnekler: Horon kurma, Sıgsara, Eşkiya horonu, Akçaabat sıgsarası, Bıçak horonu, Sallama, Maçka düz horonu, Hemşin horonu, Deli horon, Orta batum, Coşkun Çoruh, Düz horon, Ata barı, Şavşat bari(Anlıatamer, Ünal, 2004, s.16)

2.1.4. Halk Oyunlarında Eğitim Ve Öğretim

Halk oyunları eğitimi, geçmişten günümüze kadar gelmiş olan halk danslarının, bireylerin gelişim aşamaları ve elde edilmek istenen amaçlar göz önünde bulundurularak planlı bir şekilde bireylere aktarılmasıdır.

Eğitim bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yolu ile ve kasıtlı olarak değişiklik meydana getirme sürecidir. (Ertürk, 1994, s.1)

Halk Oyunlarında bireylerin davranışlarında değişiklikler meydana getirmenin yolu mutlaka öğretmenlerin iyi bir eğitim almalarından geçmektedir. Öğrencilerin kalıcı bir eğitim almaları için öğretilen oyunlarla ilgili gerçek bilgilerin aktarılması gerekmektedir.

Özellikle ilköğretim çağındaki öğrencilere, oynanan oyunların neleri anlattığı bilgileri verilmelidir. Örneğin, bir efenin hayatından kesitler sunan bir oyun, öğrencilerin ilgisini çekecek, onların bu oyunu unutmamaları kalıcı olarak hatırlamalarını sağlayacaktır. Bu oyun belkide sadece erkek öğrencilerin ilgisini çekecektir. Burada yapılması gereken kız öğrenciler içinde onlara halk oyunlarını sevdirecek oyunların seçilmesidir. Trakya'daki kına gecesinin anlatılması ve kız karşılaması oyununun öğretilmesi tüm kız öğrencilerin ilgisinin halk oyunlarına yönelmesine sebep olacaktır. Burada önemli olan tüm öğrencilere canlandırabilecekleri roller vermektir. Burada kız öğrenciler için kızın kına tepsisini taşıma rolü, kızın annesi olma rolü, kıza kına yakan kişi olma rolü ve sağdıçları olma rolleri dağıtılmalı ve bunların bir düğünde hepsinin önemli oldukları fikri öğrencilere anlatılmalıdır. Kına yakıldıktan sonra kız ve erkek öğrencilerin halay çekerek beraber oyun oynamaları onların işbirliği içerisinde hareket etmelerini sağlayacaktır. Böylece eğitimin en önemli parçalarından biri olan işbirliği içinde öğrenimde gerçekleşmiş olacaktır.

Eğitim; en genel anlamıyla, insanları belli amaçlara göre yetiştirme sürecidir. (Erden, 1998, s.2)

Eğitim fiziksel uyarımlar sonucu, beyinde istendik biyo-kimyasal değişiklikler oluşturma sürecidir. (Sönmez 1989, s.117)

Öğretmenler kendi branşının dersini amaçlar doğrultusunda en iyi şekilde yapmak zorundadır. İnsanın zihinsel, psikolojik ve sosyal yönden geliştirilmesi, iyi vatandaş olarak yetiştirilmesi; toplumun millî, ahlâkî, insanî, kültürel ve manevî değerlerinin öğretilmesi gerekir. Bu nedenle beden eğitimi ve spor öğretmeni diğer meslektaşlarına nazaran daha fazla sosyal sorumluluğu sahiptir. Çünkü beden eğitim ve spor dersi alanıyla, öğrencisiyle, insanlarla daha yakın olmayı gerektirmektedir (Yetim,1999, s.231).

2.1.5. Halk Oyunları Eğitimini Gerçekleştiren Öğretmenlerin Hedefleri

- a) Gösteriler
- b) Yarışmalar
- c) Festivaller

Öğretmen formal eğitim veren kurumlarda öğretimi sağlayan kişidir. Eğitim ve öğrenme kavramları ele alınırken görüldüğü gibi toplumda herkesin yeri geldiği zaman arkadaşına, çocuklarına yeni bir davranış öğretmeye çalışabilir. Bu durumdaki kişi öğreten konumundadır.(Erden, 1998, s.21).

Hedef, bireyde bulunmasını istediğimiz, eğitim yoluyla kazandırılabilir nitelikteki istendik özellikleridir. (Bilen, 1999, s.5)

Yukarıdaki hedefler ne kadar önemli olursa olsun, eğitimin en önemli rolü bireylerin sosyal gelişimine katkıda bulunmak olmalıdır. Burada esas olan bireylerin öğrenimlerinde kalıcı değişiklikler meydana getirebilmektir. Bunun gerçekleşebilmesi için öğretmenlerin halk oyunlarına sadece yarışma, gösteri ve festival etkinliği gözü ile bakmaları engellenmelidir. Çünkü bu hedefler kısa süreli hedeflerdir. Ve öğrencilerin halk oyunlarına korku ile yaklaşmalarına sebep vermektedir. Uzun süreli olan bireylerin tüm hayatları boyunca halk oyunlarını hayatın içerisinde eğlenceli, zevk aldıkları bir etkinlik haline getirebilmektir. Burada yarışmalar bir amaç olmamalı sadece araç olarak kullanılmalıdır. Burada öğrencilere ve antrenör adaylarına iyi bir eğitimin verilmesi oldukça önemlidir. Öğrencilerin işbirliği içerisinde, hareket etmelerine en güzel örneklerden bir tanesi halk oyunlarıdır.

Halk oyunları yarışmasının amaçları; köklü ve yaygın bir geçmişi bulunan halk oyunlarının, ulusumuzun tarihsel ve ulusal geleneklerine uygun bir düzeyde geliştirilmesini; yayılıp yaşatılmasını ve özellikle okul içi gençliğinin boş zamanlarının bu yolla değerlendirilmesini sağlamak, halk oyunlarımızın, ulusal değerleri koruma, yayma ve yaşatma alışkanlığını kazandırmak ve gençler arasında olgun bir yarışma heyecanı yaşatmaktır. (Tezcan, 1994, 148)

2.1.6. HALK OYUNLARI ANTRENMANLARINDA KULLANILAN ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Öğretim okullarda yapılan planlı, kontrollü ve örgütlenmiş öğretme faaliyetine denir. (Erden, 1998, s.20)

Bireyin hayat boyu süren eğitiminin, okulda planlı ve programlı olarak yürütülen kısmı bireyin öğretimini oluşturur. Öğretim, öğrenmenin gerçekleşmesi ve bireyde istenen davranışların gerçekleşmesi için uygulanan süreçlerin tümüdür. (Harmandar, 2004, s.19)

Yöntem: Hedefe ulaşmak için izlenen en kısa yol ya da kavram ve gerçekleri incelemek için izlenen düzenli yol olarak tanımlanmaktadır. (Anadolu Öğretmen Liseleri, 2004, s.57)

Öğrenme, davranışlarda nispeten kalıcı değişimin olması demektir. (Özçelik, 1998, s.1)

Halk Oyunları, öğretmenler ve öğrenciler arasında oluşan, öğretme ve öğretim faaliyetidir.

Öğrenmenin varlığı, şu üç ölçüte dayalı olarak incelenebilir:

Davranışlarda bir değişim olmalıdır.

Davranışlardaki değişim kalıcı olmalıdır.

Davranışlardaki değişim kişinin çevresi ile etkileşimi sonucu olmalıdır (Harmandar, 2004, s.35).

Genel olarak kişilerde öğrenmeyi sağlamak amacıyla düzenlenen tüm faaliyetlere öğretme denir. Öğretme faaliyetlerinin önceden belirlenen hedefler doğrultusunda, planlı ve kontrollü olarak düzenlenmesi ve uygulanmasına öğretim denir (Sönmez 1989, s.169).

Halk oyunları öğretiminde Geleneksel Yöntem

Küçük yaşlar boyunca oyunları izleme, oyunun kavradığı zaman oyuna dahil olma ve daha sonra kendisine özgü tavır ve stil vererek oyunları sunmadır.

Klasik Yöntem

Oyun öğreticisi (antrenör) tarafından öğrencilere oyun adımları küçük parçalara bölünerek ve sayı sistemi esas alınarak oyun öğretilir, daha sonra müzik devreye girer ve oyun ortaya çıkar.

Sistematik Yöntem

Halk oyunlarında bilimsel olarak yapılan sayısal öğretmeye, ezgiye, harekete, görsellik ve taklide, notasyon sistemine dayalı metotlar sistematik metodu oluşturur (Anlıatamer, Ünal, 2004, s.8).

2.1.6.1. Anlatım (Takrir, Sunma) Yöntemi

Anlatma, öğretmenin ya da onun yerinde olan birinin bir konuya ilişkin bilgileri, karşısında pasif bir şekilde oturarak dinleyen öğrencilere iletmesi biçiminde uygulanan bir öğretim metodudur (Büyükkaragöz, Çivi, 1999, s.78).

Bu metot dersin ilk bölümlerinde, halk oyunlarında öğretilecek olan oyunun yöresel özellikleri, oyun yapısı, yörede kullanılan müzik aletleri, yörenin giysileri, yörenin karakteristik özellikleri ile ilgili bilgi verme aşamalarında kullanılmakta olan bir metottur.

2.1.6.2. Soru Cevap Yöntemi

Soru cevap metodu, öğretmenin bir konuyla ilgili öğrencilerine bir takım sorular sorması ve bu sorulara aldığı cevapları eleştirerek öğretim yapmasıdır (Büyükkaragöz, Çivi; 1999, s.-81–82).

Türk Halk Oyunları öğretiminde, öğretilen oyunun özellikleri ile ilgili sorular hazırlayıp öğrencilere sorulmalıdır. Böylece öğrencilerin öğrendikleri yörelerin özellikleri ile ilgili bilgiler edinmeleri sağlanacaktır. Halk oyunlarının özelliklerinden biri olan yaşanmış hikayelerden günümüze gelen bir çok oyun vardır. Bu oyunlar ile ilgili bilgiler verilip onların halk oyunlarını öğrenmeleri kolaylaştırılmalıdır.

2.1.6.3. Problem Çözme Yöntemi

Okulun görevlerinden biride, öğrencilerin hayata başarıyla, uyum yapacak şekilde yetişmelerini sağlamaktır. Bu bakımdan okulda işlenecek olan konular, hayatta karşılaşılabilecek güçlükler (problemler) biçiminde ele alınmalıdır. Problem çözme sırasında, öğrencilerin gerekli çözüm yollarını aramasına, bunun için gerekli bilgileri toplamasına, bu bilgileri karşılaştırıp değerlendirmesine, bir sonuca varmasına ve sonucu değerlendirmesine yardımcı olur (Büyükkaragöz, Çivi; 1999, s.83-84).

Halk oyunlarında öğrencilere çeşitli gösteriler izletilip burada yaşanan problemler anlatılmalıdır. Onlara yaşanan problemler ile ilgili çözüm önerileri sorularak derse katılımları sağlanmalıdır.

2.1.6.4. Grupla Çalışma Yöntemi:

Grup, birbirleriyle ilişkileri ve aralarında ortak değerleri olan, birbirlerine bağlı iki veya daha fazla kişiden oluşmuş toplumsal bir birimdir.

Yani, birkaç insan bir araya gelir ve bir amaç üzerinde çalışırsa grup meydana gelmiş olur. İnsanlar birarada yaşadıklarına göre, grupla çalışma kaçınılmaz metotlardandır. Grupla çalışma ferdin sosyal gelişimini ve değişimini de sağlayan bir metottur (Büyükkaragöz, Çivi; 1999, s.85–86).

Halk oyunları öğretiminde grup yöntemi büyük önem taşımaktadır. Bu yöntem halk oyunlarında sıkça kullanılmaktadır. Halk oyunları ekiplerinde grup bilincinin oluşturulması, önem taşımaktadır. Halk oyunları tüm gruba öğretim yapıldığı gibi, öğrencilerin küçük gruplara ayrılmasıyla da öğretim sürdürülmektedir.

Her gruba ekip şefleri verilerek tüm öğrencilerin sorumlulukları arttırılmalıdır. Burada gözden kaçmaması gereken gruplar sürekli değiştirilmeli, öğrencilerin birbirleri ile olan iletişimlerini net olarak sağlanmalıdır.

2.1.6.5. Tartışma Yöntemi

Tartışma: Herhangi bir grubun, bir başkanın gözetimi altında, belirli bir düzen içinde hepsini ilgilendiren sorunlar üzerinde ve belirli bir amaca dönük karşılıklı görüşmelerdir.

Özellikle öğrenci sayısı az sınıflar için en uygun bir tekniktir (Büyükkaragöz, Çivi; 1999, s.91).

Halk oyunları yarışma öncesi ve sonrasında, öğrenciler bir araya getirilerek yapılan antrenmanlar ile ilgili düşüncelerini dile getirebilecekleri bir ortam hazırlanır. Böylece öğrencilerin, çalışmalar ile ilgili kendi düşüncelerini dile getirmeleri için fırsat tanınmış olur. Birbirleri ile el ele kol kola oynanan oyunlarda öğrencilerin arkadaşlarının hatalarını görme şansları oldukça fazladır. Burada takım oyunu söz konusu olduğundan öğrencilerin birbirleri ile ilgili düşüncelerini söyleme şansını yakalamaları önemlidir. Böylece eğitimin verimi artacaktır. Eğitim ile ilgili olumlu ya da olumsuz gelişmeler kişisellikten arındırılmış olup, tüm ekibin problemi haline getirilmiş olacaktır.

2.1.6.6. Örnek Olay Yöntemi

Örnek olaylar görsel, yazılı birçok kaynaktan derlenebilir. Öğrenciler veya öğretmen, bir trafik kazasını, bir çevre sorununu, bir spor kavgasını veya dostluğunu, tıbbî veya hukukî bir olayı sözel olarak veya resim, film gibi tekniklerle sınıfa getirirler. Kısa bir sunumdan sonra öğrenciler bu konu hakkındaki fikirlerini, yani olayın nedenlerini, gelişimini ve mümkün sonuçlarını ortaya koyup tartışır.

Seçilen olay iyi bir olay ise bunun geliştirilip yaygınlaştırılması yolları, kötü bir olay ise bunun engellenmesi ve düzeltilmesi yolları hep beraber ortaya konmaya çalışılır. (<http://gokmen.selcuk.edu.tr/documents/edu>)

Bu yöntem halk oyunlarında sıkça kullanılmakta olan bir yöntemdir. Burada öğrencilere daha önceden oynanan yarışmalardan, gösterilerden örnekler sunulup öğrencilerden fikirlerini dile getirmeleri istenir. Böylece öğrenciler yaşanmış olaylardan yola çıkarak, önlerine çıkabilecek olan gelişmelere karşı, ne yapabileceklerini öğrenmiş olurlar.

2.1.6.7. Gösterip Yaptırma Yöntemi (Demostrasyon)

Gösterip yaptırma yöntemi, bir işlemin uygulanmasını, bir araç gerecin çalıştırılmasını önce gösterip açıklama; sonra da öğrenciye alıştırma ve uygulama yaptırarak öğretme yoludur.

Bu yöntem, bir konuya ilişkin belirgin bilgilerin açıklanması ve bu bilgilerin beceriye dönüştürülmesi için gerekli uygulamaların yapılması aşamasında kullanılır. Bu yöntem daha çok uygulama düzeyindeki davranışların kazandırılmasında kullanılır.

Özellikleri:

- Gösteri öğretmen merkezli, yapma işlemde öğrenci merkezlidir.
- Bu yöntem daha çok öğrencilerin devinîşsel, (psikomotor) becerileri kazanmasında etkilidir.
- Öğrenciler, becerileri yaparak yaşayarak öğrenirler. (Demirel, 2000, s.87.)

Halk oyunlarında sık olarak kullanılmakta olan bir yöntemdir. Öğrencilere öğretilecek olan oyunun tüm ayrıntıları ile gösterilmesi önem taşımaktadır. Halk oyunları eğitimi genelde kalabalık sınıflar ile gerçekleştiği için, tüm sınıfın ilgisinin derse toplanması sağlanmalıdır. Gösterilecek olan oyunun açıklamaları yapıldıktan sonra anlayıp anlamadıkları ile ilgili sorular ile yanıtları beklendikten sonra öğretime devam edilmelidir. Öğrencilerin istenilen beceriyi gerçekleştirip gerçekleştirmedikleri kontrol edilmelidir. Sonrasında gerçekleştirilen eğitim ile ilgili gerekli tartışmaya öğrencilerin katılımı sağlanmalıdır.

2.1.6. 8. Gezi-Gözlem Yöntemi

Gözlem: Herhangi bir nesne, olgu ya da olayı iyi kavramak için, bu nesne, olgu yada olayın türlü belirti ve koşullarını bir plan dahilinde göz yada görsel araçlar yoluyla, oluş halinde evre evre incelemek ve izlemek demektir.

Gözlem: Bir bakıma çocukta var olan inceleme ve araştırma eğiliminin bilimsel bir biçim almasıdır.

Eğitim-öğretimde gözlem: Varlık ve olayların tabii ortamlarında planlı ve amaçlı olarak incelenmesidir.

Öğrenciler, gözlem yoluyla olay ve nesneleri gerçek biçimleriyle doğru olarak öğrenirler. Gözleme katılan duyu organlarının fazlalığı oranında, öğrenme yaşantısının kalıcılık oranı da, yüksek olacaktır (Harmandar, 2004, s.83–84).

Öğrencilerin, oynadıkları yörelerin özelliklerini öğrenmek için, o bölgeye götürülüp, bölgedeki insanların yaşayışları ile ilgili bilgi sahibi olmaları sağlanır. Böylece öğrenciler o bölgenin özelliklerini kavramış olacaklardır.

Oyunların nerelerden geldiği hakkında fikir sahibi olmaları sağlanacaktır. Böylece yöre ile ilgili kalıcı bilgilerin oluşması sağlanacaktır. Bu yöntemde yöreden gelecek olan usta oyuncular ve müzisyenlerde önem taşımaktadır. Öğrenciler bu kişileri oyun oynarken ve müzik aleti çalarken gözlemlemektedirler. Böylece o insanların oynama stillerini görerek, onları taklit etme şansına sahip olacaklardır.

2.6. BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETİMİNDE PSİKO-MOTOR (DEVİNİŞSEL) ALANLA İLGİLİ HEDEFLER ve BU HEDEFLERİN HALK OYUNLARI DERSİNDE UYGULANMASI

2.6.1. Uyarılma Basamağı

2.6.1.1. Algılama

Bu basamakta becerilerin ne şekilde yapıldığı öğrenciler tarafından gözlemlenmektedir (Sönmez, 2004, s.94).

Örnek: Halk Oyunları öğretiminde öğrencinin öğretmenini dikkatli bir şekilde izlemesi algılamasına yardımcı olacaktır. Burada öğretmen görevi hareketleri göstererek ve bir müzik aleti çalarak, öğrencilerin duyu organları yoluyla öğretilecek davranışın farkına varmasını sağlamaktır.

Burada öğrencilerin önceki öğrenmeleri öğretmenler tarafından göz önünde bulundurulmalıdır. Öğretmen iyi bir örnek oluşturmali, öğrencilerin tümünün öğretilcek hareketi görebileceği bir yerde dersi gerçekleştirmelidir. Bu basamak hareket öğretiminde oldukça önemli bir basamaktır. Özellikle küçük yaşlarda öğretilen hareketlerin, düzgün bir şekilde gösterilmesi ileride doğru öğrenme kazanımlarına yol açacaktır.

2.6.1.2. Bedensel Kuruluş

Belli bir davranış için vücudu, organları ya da her ikisini birlikte, istenilen davranışın gerektirdiği biçime getirme işidir. Bu basamaktaki davranışlar zihinsel ve duyuşsal kurulma ile birlikte olabilir; fakat bu tür davranışların bu basamakta devinışsel yönleri söz konusudur. Kişi bu basamakta, davranışların tümünü değil; istendik davranışın başlangıcı için gerekli vücutsal ve organsal davranış ya da davranışları gerektiği biçimde göstermelidir (Sönmez, 2004, s.95).

Örnek: İstenilen davranış halk oyunlarında öğretilcek oyunun temel duruş pozisyonuna öğrencinin geçmesidir. Örneğin Kırklareli yöresinden Ali paşa oyununda ellerin parmak uçlarından tutularak omuz hizasında yukarı kaldırılıp oyuna başlama ayağı olan sağ ayağın parmak ucunda beklenilmesi. Omuzların dik durması, başın sürekli karşıyı göstermesidir.

Bu bölüm hareket öğretiminde önemli bir yer tutmaktadır. Bir harekete doğru bir şekilde başlamak, harekete hazır duruma gelmeyi alışkanlık haline getirmek, hareketin düzenli bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlar. Aksi halde müsabaka döneminde sporcular, öğretilen hareketlerle karşılaştıklarında harekete geçmekte zorlanacaklar ve başarısızlık söz konusu olacaktır. Bir sporcunun harekete nasıl başlaması gerektiğine karar verdiği an çok önemlidir. Bu da hareketlerin başlamadan önceki hazırlıklarının düzenli bir şekilde yapıldığında gerçekleşmektedir.

2.6.2. Kılavuz Denetiminde Yapma

Bu basamakta, bir iş, ya da işlemin tümünü oluşturan işlem basamaklarını, öğrencinin işin gerektirdiği sıraya göre, öğretmenle ya da usta ile beraber yapması söz konusudur.

2.6.2.1. Kılavuzlayanla birlikte yapma

Karmaşık bir beceriyi öğrenci, kılavuzlayanla öğretmenle ya da ustayla birlikte veya onların yardımıyla iş ve işlem basamaklarına uyarak yukarıda belirtilen ilkelere göre yapar. Örneğin; öğretmenin yardımıyla kasadan atlama, takla atma, dikiş makinesini çalıştırma ulusal oyunu oynama, dans etme gibi. Ayrıca örnekten mandolin çalma, ya an yararlanarak aynısını yapma da bu basamağın kapsamı içindedir. (Sönmez, 2004, s.96).

ÖRNEK: Halk oyunlarında artvin yöresinden atabarı oyununun öğretmenin ile beraber oynanması. Burada hareketlerin öğrenci ile yapılması öğrenciye yol gösterici ve güven verici olacaktır. Oyunun öğrencinin elinden tutularak oynanması öğrenciye iyi bir öğrenme sağlanmasına yol açacaktır. Oyuna öğretmenin yardımıyla başlanması yol gösterici öğrenen için önemlidir. Burada önemli olan öğreticinin halk oyunları öğretimini kolaydan zora, basitten karmaşığa göre öğretimi gerçekleştirmesidir.

Bu bölümde hareketlerin öğretiminde öğretmen merkezli bir yaklaşım olması söz konusudur. Öğretmenin üzerine düşen görev mümkün olduğunca öğrenimlerin içerisine öğrenciyi katmak olmalıdır. Öğrenciye mümkün olduğunca yapabileceği öğrenebileceği hareketler öğretilmeli, öğrencilerin öğrenme düzeyleri göz önünde bulundurulmalıdır.

2.6.2.2. Kendi kendine yapma

Bu basamaktaki hedeflerde öğretmenin yardımından çok denetimi, ya da gözetimi söz konusudur. Öğrenci; kılavuzlayanla yaptığı davranışı, bu basamakta onun gözetiminde kendi başına yapmaya çalışır. Ayrıca kılavuzlayandan gelen ipucu, düzeltme ve dönüt yoluyla davranış, istenilen nitelikte yapılmaya doğru geliştirilir. Öğrenci denemeler ve tekrarlar yoluyla davranışı pekiştirir. Yanılmalar ise, kılavuzlayan tarafından anında gerektiği biçimde düzeltilir (Sönmez 2004, s.98).

Örnek: Halk oyunlarında öğretilmiş bir oyunun tamamının öğrenci tarafından oynanması istenir ve yapılan hatalar orada tespit edilip yapılan yanlışların anında değiştirilmesi sağlanır. Öğrenciye verilecek dönütler olumlu pekiştiricilerle sağlanmalıdır. Öğrenci öğretmenin yanında olduğunu hissetmeli fakat o olmadan da bu becerileri gerçekleştirebileceği düşüncesi öğretmen tarafından öğrencilere kazandırılmalıdır. Yanlış öğrenmeler zamanında düzeltilmelidir.

2.6.3. Beceri Haline Getirme Basamağı

Kişi, bu basamakta becerili insan durumuna gelir. Hedef davranışları kendi başa kimseden yardım almadan, o işin gerektirdiği nitelikte yapar. Daha sonra hem gereken nitelikte, hem de belirtilen zamanda işi yapıp ortaya koyar. Sonuncul olarak hem gereken nitelikte, belirtilen sürede ve yeterlikte işi bitirir (Sönmez,2004,s.98).

2.6.3.1. İstenilen Nitelikte Yapma

Öğrenciler bu basamakta işi istenilen nitelikte yapmalıdırlar. Süre, malzeme ve de enerjide ekonomiklik; ayrıca öğretmenin ya da kılavuzlayanın yardımı, gözetimi söz konusu değildir. Kaba deneme ve yanımlara da artık yer yoktur (Sönmez 2004,s.98).

Örnek: Türk halk oyunlarında verilen ezgiye göre öğretilen oyunu doğru bir şekilde kendi başına oynayabilme müziğe ve ritme uygun bir şekilde hareket edebilme.

2.6.3.2. İstenilen Nitelikte ve Sürede Yapma

Devinişsel alanla ilgili beceri, hem istenilen kalitede, mükemmellikte, olgunlukta yani nitelikte yapılmalı; ayrıca belirtilen sürede bitirilmelidir. Malzemede ve enerjide ekonomiklik söz konusu değildir. Yani kişi istenilen işi belirtilen nitelik ve sürede yaptıktan sonra yorgun düşebilir. Önemli olan işi belirtilen nitelikte ve sürede yapmış olmasıdır (Sönmez, 2004, s.99).

Örnek: Halk Oyunlarında öğretilen, Kırklareli yöresi Süleyman ağa oyununun, müziğine ve ritmine uygun bir şekilde hareket edilerek, oyun bitinceye kadar oynanması ve diğer bir Kırklareli yöresi oyunu olan eski kasap oyununa geçilirken, zamanında başlanması ve zamanı gelince oyunun müzik ve ritm ile sona erdirilmesi.

2.6.3.3. İstenilen Nitelikte, Sürede ve Yeterlilikte Yapma

Bu basamaktaki beceriler, hem istenilen nitelik ve sürede yapılmalı, hem de en ucuza mal edilmeli, birey enerjisini ekonomik bir biçimde tüketmelidir. Öğrenci bu basamağın sonunda, beceriyi çok kolay, istenilen nitelik ve sürede, ucuz bir biçimde yapar. Yani enerji ve malzemede ekonomiklik sağlar. Söz gelişi, öğrenci yüz metreyi on üç saniyenin altında koşuyor. Fakat koşunun sonunda düşüp bayılıyorsa, ya da bitkin hale geliyorsa, davranış bu basamakta değildir. (Sönmez, 2004, s.100).

Örnek: Öğretilen halk oyunlarını öğrenciler tarafından aynı anda, aynı hızda ve aynı yeterlilikte yapılması. Yarışma öncesi öğrencilerin çok antrenman yapıp müsabaka sırasında yorgun hale gelmeleri ve hareketleri istenilir hızda yapamamaları, ritme ayak uyduramamaları olumsuzluklar ortaya çıkarmaktadır.

Öğrencilerle iletişim çok önemlidir. Özellikle küçük yaş gruplarında öğrenciler her hareketin en iyisini yapmaya çalışmaktadırlar. Sabırsız olduklarından yeni hareketlere geçmek için acele etmektedirler. Grup çalışmalarında öğretilecek hareketlerde tüm grubun düzeyi göz önünde bulundurulmalıdır. Tüm grup tarafından istenilen nitelikte hareketlerin gerçekleştirilmesi zordur. Bu basamak bu yönden çok önemlidir. Burada öğretilen hareketlerin ne derece doğru bir şekilde öğrenildiği ile ilgili bilgi sahibi olma şansı vardır.

2.6.4. Duruma Uydurma Basamağı

Kişi beceri haline getirme basamağında kazandığı davranışları, devinışsel özellikleri ağır basan yeni bir problem durumu kolayca uygular. Bu düzeyde, önceden kazanılan becerilerin alana genellemesi söz konusudur. Örneğin; belli bir tür keman çalan bir kişinin viyolonsel ile ilk kez karşılaştığında, onu da bir iki deneme sonunda kolayca çalması, ya da belli bir elektrikli freze makinesinde beceri elde eden bir kişinin, başka türden bir freze makinesinde çalışabilmesi gibi. Kişi bir iki deneme yapabilir; fakat yeni durumda tek başınadır. Ona yardım eden, yol gösteren kişi yoktur. Böyle olmakla birlikte istenilen beceriyi çok kısa zamanda kolayca kazanabilir (Sönmez 2004, s.101).

Örnek: Artvin yöresi halk oyunlarından yengecan oyunu öğrenmiş olan birinin aynı ritimde olan Diyarbakır yöresi halk oyunu olan deliyoğu bir iki denemeden sonra kendi kendine oynayabilmesi. Yeni öğrenilen spor branşlarındaki vuruş teknikleri eski öğrenmelerin bozulmasına yol açabilir. Yada eski öğrenmeler yeni öğrenmelerin zor hale gelmesine yol açabilir. Burada biz eğitimcilere düşen spor dalları arasındaki ayırımı iyi yapmak, kalıcı öğrenmelerin oluşmasına yardımcı olmaktır. Sporcuların hangi branşa daha yatkın olduklarını belirlemek ve benzer spor dallarında seçimi onlara bırakarak, yetenekleri doğrultusunda yönlendirmektir.

2.6.5. Yeni Bir Buluş Üretme (Yaratma) Basamağı

Bu basamak, özellikle bilişsel alanın sentez, bir dereceye kadar da duyuşsal alanın nitelenmişlik ve sezgisel alanın geçmiş ve gelecekle iletişim kurma basamaklarıyla içedir; fakat burada devinişsel alanla ilgili nitelikler ağırlık taşır. Yaratma, yeniden ortaya koyma, benzeri olmayanı yapma, devinişsel özellikleri ağır basan orijinal, benzersiz yeni davranış örüntüsü oluşturma işidir. Ayrıca orijinal davranış örüntülerinin ekonomik olması, enerjide tasarruf sağlaması ve tutarlı olması da söz konusu olabilir. Yapılanın aynısı, benzerini yapmak yaratma olamaz. (Sönmez 2004, s.103)

Örnek: Bir müziğe uygun hareketlerle dans edebilme ve bunu kompozisyon şeklinde sunabilme. Yabancı bir müziğe uygun hareketler bularak eşlik etme.

2.7. ÖĞRENME ÜRÜNLERİ

2.7.1. Bilişsel Öğrenmeler

Bilişsel öğrenmeler, zihinsel etkinliklerin ağırlıkta olduğu davranışları (bilgiyi tanıma, hatırlama, onun üzerinde işlemler yapma, kavramlar, genellemeler, kuramlar geliştirme gibi) kapsar. Hiyerarşik bir yapı oluşturan bu öğrenme kategorileri basitten karmaşığa doğru şöyle sıralanmaktadır. Bilgi, kavrama, uygulama, sentez ve değerlendirme. Bu sıralamaya göre kavrama düzeyindeki bir davranışın öğrenilmesi bilgi düzeyindeki davranışların önceden öğrenilmesine bağlıdır (Yalın, 2001, s.27).

2.7.2. Duyuşsal Öğrenmeler

Duyuşsal öğrenmeler, bir nesne, bir olay, bir konuya karşı ilgi, tutum, tavır ve duygu gibi davranış eğilimlerini içerir. (tercih, hoşlanma ya da hoşlanmama, yaklaşma ya da kaçınma eğilimleri gibi). Duyuşsal öğrenmeler, ayrıca, bilişsel ve psikomotor davranışların kazanılmasının destekler (Yalın, 2001, s.29).

2.7.3 Psikomotor Öğrenmeler

Belirli fiziksel hareketlerin belli bir sıraya göre doğru, hızlı ve otomatik olarak yapılması sonucunda ortaya çıkan davranışları inceler. Bir müzik aletini çalma, bir torna makinesini çalıştırma, yemek pişirme, daktiloda on parmak yazı yazma, bir şekil çizme, bir yarayı sarma, bir video kamerasını kurma ve çalıştırma gibidavranışlar psikomotor becerilere örnek olarak verilebilir (Yalın, 2001, s.30).

2.8. HALK OYUNLARINDA ÖĞRETMEN ÖĞRENCİ İLİŞKİLERİ

Halk oyunlarında öğretmen öğrenci ilişkilerinin iyi oluşabilmesi için öğretmenin öğrenciyi iyi bir şekilde tanınması gerekmektedir. Öğretmenler her öğrencinin bireysel olarak farklı özellikler taşıdığını unutmamalıdır. Halk oyunlarında özellikle fiziksel özellikler çok önem taşımaktadır. Öğrencilerin boy, kilo, yaş farklılıkları göz önünde bulundurulmalıdır. Eğitim sürecinde bu özellikler göz önünde bulundurularak öğretilecek olan halk oyunları seçilmelidir. Öğrencilerin ilgileri, ihtiyaçları göz önünde tutularak onların gelişim özelliklerine uygun oyunlar öğretilmelidir. Öğretmen öğrencileriyle samimi olmalı onların duygu ve düşüncelerini, görüşlerini rahatlıkla dile getirmelerine yardımcı olmalıdır.

Halk oyunları öğretiminde öğrenciler hareket eğitimi söz konusu olduğundan yapamama korkusuyla derse katılımda zorluklar yaşamaktadır. Arkadaşlarının yanında kötü duruma düşme korkusu ile derste verimli olamamaktadır. Burada öğretmene düşen görev özellikle okul öncesi ve ilköğretim çağındaki öğrencilerde kolay, onların ilgi ve ihtiyaçlarını karşılayabilecek oyunlar öğretmelidir. Örneğin ana sınıfında beş yaşındaki öğrencilerle çalışan bir öğretmenin onlara köylerde yapılan kına gecesini tiyatral bir biçimde öğretmesi onların rahatlamalarına sebep olacaktır. Böylece halk oyunları onlar için bir görev olmaktan çıkıp eğlendikleri, zevk aldıkları bir eğitim alanı haline gelecektir. Halk oyunları dersinde öğretmen mesleğini seven, öğreteceği yöre hakkında geniş bilgiye sahip olan, hareket eğitimi konusunda uzmanlaşmış, öğrencinin sorunlarını dinleyen ve çözüm üreten, ders dışında da onlarla ilgilenen, öğrenciye baskı yapmayan, güler yüzlü alçak gönüllü, güven duyulan, rahat kişilikli, iyimser, disiplinli, dersi çekici hale getiren, derse öğrencilerin aktif katılımını sağlayan, öğrenme zorluğu yaşayan öğrencilere karşı sabırlı olan, saygılı, hoşgörülü ve anlayışlı, idealist ve sorumluluk sahibi olmalıdır.

Öğretmenin sınıfına tebessüm ederek girmesi, öğrencilere adları ile hitap etmesi, öğrencilerin kolaylıkla öğretmenleriyle diyalog kurabilmeleri, sınıfta alternatif, öğretmenin görüşüyle ters düşebilen görüşler ileri sürebilmeleri sıcak ve güven verici öğretmen-öğrenci ilişkilerinin göstergeleri arasında sayılabilir şeklinde yorumlanmaktadır. (Karip, 2002, s.45)

2.9. HALK OYUNLARINDA ANTRENMAN KAVRAMI

Halk oyunlarında antrenman; Sporcuların eğitiminde sistemli ve planlanmış bir şekilde, yıllık, aylık, haftalık ve günlük eğitim programları göz önünde bulundurularak gösteri, festival, yarışma gibi üst düzey verimliliğin gerektiği etkinliklere hazırlanmalarıdır.

Kısaca oyun eğitici ve öğreticilerinin başarıları için fonksiyonel anatomi ve egzersiz fizyolojisinin alanı ilgilendiren teorik bilgileri ile antrenman bilgisi ve hareket eğitimi konularında gerekli olan teknik bilgi ve beceriyi kazanmaları şart olmaktadır. Bu alanda başarılı olmanın diğer bir şartı da iyi bir antrenman planlayıcısı olmaktır (Aydın, 1990, s.45).

Sporcuların en yüksek sporsal verime ulaşmalarını sağlayan tüm sistematik hazırlanma yöntemlerine antrenman denir. Bu sporsal verimin artırılmasının yanında sporcunun kendisini eğitmesini de içeren öğrenme ve etkinliklerini kapsar (Dündar, 1997, s.1).

Antrenman, sporcunun belli plan, program içerisinde fizik ve moral gücünün, teknik-taktik becerilerin organik ve psikolojik yüklenmelerle düzeltilmesi, en üst düzeye getirilmesi amaçlarına yönelik sürekli ve belli aralıklarla yapılan bir eğitim sürecidir (Sevim, 2006, s.3).

2.9.1. Halk Oyunları Antrenmanlarında Kuvvet

Holmann'a göre kuvvet “Bir dirençle karşı karşıya kalan kasların kasılabilme ya da bu direnç karşısında belirli bir ölçüde dayanabilme yetisi” olarak tanımlanır (Dündar, 2003, s.145).

Halk oyunlarında kuvvet; Sporcuların müzik eşliğinde dans ederek, bir araç kullanarak ya da kullanmadan, (mendil, kaşık, tef, silah v.b) bir yerden başka bir yere kendi vücut ağırlığını hareket ettirmesi sırasında oluşan dirence karşı koyabilme gücüdür.

2.9.1.1. Genel Kuvvet

Herhangi bir spor dalına ait olmayan bütün kas gruplarının ortak çalışması sonucu ürettiği kuvvettir.

2.9.1.2. Özel Kuvvet

Herhangi bir spor dalına özgü gereksinim duyulan kuvvettir. Halk oyunlarında kuvvet antrenmanları sporcuların kendi ağırlıkları ile uygulanmaktadır. Burada yöresel özellikler önem taşımaktadır.

Antrenörler antrenmanlarda spor dalına özgü kuvvet antrenmanları yaptırmalıdır. Kuvvet antrenmanlarından önce sporcuların iyi bir ısınma programına tabi tutulması gerekmektedir. Halk oyunları antrenmanlarında genellikle bayan ve erkek sporcular aynı antrenman programına tabi tutulmaktadır. Kuvvet çalışmalarında sporcular oyunu öğrendikten sonra belirli tekrarlarla oyunu pekiştirmektedirler. Kuvvet antrenmanı sırasında sporcular yaş grubuna göre yüklenmelere tabi tutulmalıdır.

2.9.2. Halk Oyunları Antrenmanlarında Sürat

Bir halk oyununun başlama zamanı ile bitiş süreci içerisinde, belirli olan ritmik yapıya ve süresine bağlı olarak öğreticinin belirlediği hızda oynatılmasına halk oyunlarında sürat denir.

2.9.2.1. Halk Oyunları Antrenmanlarında Sürati Etkileyen Faktörler

a- Yöresel Farklılıklar: Zeybek oyunlarında sürat açısından düşük süratte oyunlar oynanmakta iken karadeniz oyunlarında yüksek süratte oyunlar oynanmaktadır. Burada antrenörlerin yapması gereken antrenmanlarda sürat çalışmalarında bu farklılıklarını göz önünde bulundurmalıdır.

b- Oyun Farklılıkları: Aynı yörenin içerisinde sürat açısından farklı oyunların mevcut olmasıdır. Örneğin Artvin yöresinden çift jandarma oyunu düşük süratte oynanmaktadır. Fakat aynı yöreden döne oyunu yüksek süratte oynanmakta olan bir oyundur.

c- Aynı oyunun farklı süratlerde oynanması: Örneğin Kırklareli yöresi zigoş oyununun düşük süratte başlaması, yüksek süratte bitmesi.

2.9.3. Halk Oyunları Antrenmanlarında Dayanıklılık

Halk oyunlarında dayanıklılık sporcuların uzun süreli antrenman programları sonucunda yorgunluğa karşı koyabilmek için direnç göstermesidir.

Dayanıklılık, “genelde, sporcunun fiziki ve fizyolojik yorgunluğa dayanma gücü” olarak tanımlanabilir (Sevim,2007,s.37).

Dayanıklılık organizmanın belirli istekler ve yüklenmeler altında çeşitli şekillerde çalıştırılmasının sonucudur. Bu durum kendisini bir taraftan yorgunluğa karşı uzun süreli yük altında direnç yetisinde, diğer taraftan yüklenme sonrası organizmanın çok çabuk normale dönme yetisi ile kendini gösterir. Dayanıklılık sınırlı değildir (Dündar, 2003,s.218).

2.9.3.1. Kısa Süreli Anaerobik Dayanıklılık (Alaktik Enerji Sistemi): 20-25 sn'ye kadar süren yüklenmeler. Örnek 100-200 m müsabakaları (Dündar, 2003,s.220).

Türk halk oyunlarında kısa süreli dayanıklılık özellikle Karadeniz, Artvin, Kırklareli, Üsküp, v.b yörelerde görülmektedir. Süratin daha yoğun olduğu oyunlarda görülmektedir.

2.9.3.2. Orta Süreli Anaerobik Dayanıklılık (Laktik Asitli Enerji Sistemi): 20-25 sn'den 60 sn'ye, maksimumu 180 sn'ye kadar süren yüklenmeler.

2.9.3.3. Uzun Süreli Anaerobik Dayanıklılık (Laktik Asit+o₂ Enerji Sistemi) 60 sn'den 120 sn'ye, maksimum 180 sn'ye kadar süren yüklenmeler. Örnek 400 m müsabakaları (Dündar, 2003,s.220).

Türk halk oyunlarında orta süreli ve uzun süreli dayanıklılık yine süratin yoğun olduğu bölgelerde görülmektedir. Antrenmanlarda özellikle aynı oyunun öğretimi sırasında uzun süreli tekrarlar ile bu özellik geliştirilmektedir.

2.9.3.4. Kısa Süreli aerobik Dayanıklılık : 2 dk'dan 8 dk'ya kadar süren çalışmalarda gerekir (Dündar, 2003,s.220).

Oyunun tamamının öğretildikten sonra öğrenciler tarafından günlük antrenman periyotları içerisinde tekrar edilmesi ile geliştirilmektedir. Oynatılacak tüm oyunlar öğretildikten sonra öğrenciler tarafından 5-6 kez tekrar ettirilmesi ile kısa süreli aerobik dayanıklılık arttırılmaktadır.

2.9.3.5. Orta Süreli Aerobik Dayanıklılık: 8 dk'dan 30 dk'ya kadar süren yüklenmelerde gerekir. Örnek: 3000 mt engelli koşusunda çok yüksek seviyede orta süreli dayanıklılığa gereksinim olduğu söylenebilir.

2.9.3.6. Uzun Süreli Aerobik Dayanıklılık: 30 dk'yı aşan uzun süreli yüklenmeler anında gereklidir. Bu tür dayanıklılığa ihtiyaç gösteren spor dallarında sporsal verim hemen hemen tamamen aerobik kapasitenin altındadır (Dündar, 2003,s.220).

Orta süreli ve uzun süreli aerobik dayanıklılık antrenmanlarına halk oyunlarında gereksinim duyulmamaktadır.

2.9.4. Halk Oyunları Antrenmanlarında Koordinasyon

Koordinasyon sporcuların karşılaştıkları durumlara hızlı ve amaca uygun bir şekilde uyum sağlamasına olanak verir. Sürat, kuvvet, dayanıklılık ve esneklik ile çok yakından ilişkilidir (Ünal, 2005, s.5).

2.9.4.1. Genel Koordinasyon

Kişinin özel spor dalının göz önünde bulundurmadan değişik spor becerileri mantıklı ve uygun bir biçimde yapabilme yeteneğini kapsar. Bir kimsenin spora başlamasıyla birlikte çok yönlü bir gelişimin dikkate alınması zorunludur (Ünal, 2005, s.5).

2.9.4.2. Özel Koordinasyon

Bir kimsenin belirli spor dallarındaki farklı motor becerileri çok çabuk sürekli ve akıcı sergileyebilme yeteneğini kapsar. Özel koordinasyon motor becerilerin özelliği ile ilgilidir. Ve sporcuya müsabaka ve antrenmanda etkin bir verim düzeyi için ek beceriler kazandırır. Özel koordinasyon spor yaşamı boyunca özel teknik öğelerin ve becerilerin bir çok kere tekrar edilmesi sonucu kazanılır (Ünal, 2005, s.5).

2.9.5. Halk Oyunları Antrenmanlarında Stres

Halk Oyunlarında gösteri ve yarışma sırasında performansın sergilenmesi açısından önemli bir yan etkinliktir. Stres doğru bir şekilde idare edilmezse performansı ve hareketleri olumsuz yönde etkileyebilir. Antrenman sırasında özellikle biyolojik ve psikolojik unsurlara önem verildiğinden stres iç ve dış etkilerle ortaya çıkan bu olayların toplamı şeklinde düşünülmektedir. Antrenman, gösteriler boyunca sporcu biyolojik, psikolojik, sosyolojik kaynaklı pek çok etkene maruz kalır. Yarışmanın kendisi, seyirciler, rakipler, aile, antrenörün baskısı, antrenmanın yoğunluğu ve benzer faktörler halk oyunlarının başa çıkmak zorunda olduğu önemli stres kaynakları arasında yer almaktadır.

Bu yüzden tecrübeli bir antrenör ve oyun öğreticisi bu sportif yan etkileri göz önünde bulundurmak bir yandan halk oyuncusunun bu etkilerle başa çıkmaya hazırlarken diğer yandan yıllık antrenman planı boyunca stresin yerini de doğru bir şekilde tespit etmek zorundadır. (Ünal, 2005, s.5).

2.9.6. Halk Oyunları Antrenmanlarında Isınma

Öğrencilerin düz koşular yaptıktan sonra, esneklik çalışmaları yaparak dersin esas devresine hazır hale gelmeleri sağlanmaktadır. Genel olarak 15-20 dakikadan oluşmaktadır. Özel ısınma ise oynanacak olan yörenin ve oyunların göz önünde bulundurulduğu bir ısınma şeklinin antrenör tarafından öğrencilere uygulattırılmasıdır. 10-15 dakikadan oluşmaktadır. Genel olarak antrenman esnasında kullanılacak olan kas gruplarının ısındırılmasıdır.

Bir yarışma veya antrenman öncesinde, o yarışma veya antrenmanın gerektirdiği optimum performansı gerçekleştirebilmek için yapılan fiziksel ve zihinsel etkinlikler dizisinin tümüne ısınma adı verilir (Kuter, M. ve Öztürk, F, 1999,s.3).

2.10. ANTRENMAN PERİYOTLARI

- 1-Yıllık antrenman programı
- 2-Aylık antrenman programı
- 3-Haftalık antrenman programı
- 4- Günlük antrenman programı (Ünal, 2005, s.4)

Halk oyunlarında bir yıl içerisinde yapılacak olan gösteri, festival, yarışma programlarını kapsayan bir çalışma programıdır. Önce yarışma, gösteri ve festivallerin tarihleri belirlenir. Sonra aylık, haftalık, günlük antrenman programları düzenlenir.

2.11. HALK OYUNLARININ TÜRLERİNİN ÖZEL ANTRENMAN BİLGİSİ AÇISINDAN FİZYOLOJİK ANALİZLERİ

- 1- Bar türü oyunlar: Aerobik
- 2- Halay türü oyunlar: Aerobik ve aneorobik
- 3- Horon türü oyunlar: Aneorobik
- 4- Karşılama türü oyunlar: Aerobik ve aneorobik
- 5- Kaşıkla oynanan oyunlar: Aerobik ve eneorobik
- 6- Zeybek türü oyunlar: Aerobik (Ünal, 2005, s.9.).

2.12. HALK OYUNLARINDA SPORCULARIN ANTRENMANLARA BAŞLAMA DÖNEMLERİ

- 1- Okul Öncesi Dönem (4-6 yaş)
- 2- İlk Öğretim Birinci Kademe (7-11 yaş)
- 3- İlk Öğretim İkinci Kademe (11-14 yaş)
- 4- Lise Dönemi (15-17 yaş)
- 5- Üniversite (18 ve yukarı yaşlarda değişmektedir.)
- 6- Dernekler 11 yaşından başlayıp çeşitli yaş gruplarında eğitim vermekte olan kurumlardır.
- 7- Halk Eğitim Merkezleri 11 ve yukarı yaş arası eğitim vermektedirler.

2.13. YETENEK SEÇİMİNDE YÖNTEMLER

A- Doğal Seçim: Bir sporcunun doğal yollarla gelişimin izleyip değerlendiren yöntemdir.

B- Bilimsel Seçim: Spor bilim adamlarının yardımıyla yapılan bilimsel testlerle ve anketlerle en yetenekli kişiler seçilir ve uygun spora yönlendirilir. (Antrenman ve müsabaka, Sedat muratlı, Osman kalyoncu Gülşah şahin,İstanbul 2007, ladin matbaası sayfa 712)

Halk oyunlarında yetenek seçimi yapılırken doğal yöntemler kullanılmaktadır. Halk oyunları antrenmanlarına gelenler genellikle kendi istekleri doğrultusunda antrenmanlara gelmektedirler. Antrenmana gelen tüm öğrencilerin ritm duygularını ölçmek için verilen bir ritme ve harekete uyum sağlamalarına bakılır. Öğrenciler öğretilen hareketi ritme uygun olarak yapabiliyorlarsa halk oyunları ekiplerine seçilirler. Öğrencilerin yaş, fiziksel özellikleri, boy, kilo gibi unsurlar seçimlerde rol oynamaktadır. Kareografi yapılan ekiplerde özellikle boy, kilo gibi özellikler büyük önem taşımaktadır.

2.14. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırma problemi ile ilgili olarak yurt içinde yapılan çalışmalardan ulaşılabilenlere yer verilmiştir.

Yıldız (1992) "Türk Halk Oyunları Öğretim Yöntemleri ve Program Geliştirme" isimli araştırmasında Türk halk oyunları öğretiminde kullanılan genel öğretim yöntemleri üzerinde durulmuştur.

Öğretmenin genel özellikleri üzerinde durularak, öğretmenin göstermesi gereken genel beceriler üzerinde durulmuştur. Halk oyunları öğretiminde geleneksel metotdan sistematik metota geçiş ayrıntılarıyla incelenmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırma tanımlayıcı araştırma modeline göre yapılmıştır.

Tanımlayıcı araştırma, “ bir problemle ilgili durumları, değişkenleri ve değişkenler arasındaki ilişkileri tanımlamaya yönelik olarak gerçekleştirilen bir araştırma modelidir” (Kurtuluş, 1996: 310).

Burada halk oyunları öğretmenlerinin antrenman programı uygulama durumlarına ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır.

3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Bu araştırmanın örneklemini İstanbul ili içerisinde görev yapan halk oyunları öğretmenleri oluşturmaktadır.

3.3. VERİ TOPLAMA ARACI

Araştırmada veri toplamak amacıyla geliştirilen halk oyunları öğretmenlerinin antrenman programı uygulama durumları isimli ölçeğinden yararlanılmıştır. Araştırmada kullanılan halk oyunları öğretmenlerinin antrenman programı uygulama durumları ölçeği iki bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünde halk oyunu öğretmenlerin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorular; (ikinci bölümünde ise halk oyunu öğretmenlerinin antrenman uygulamalarına ilişkin sorular yer almaktadır.

Araştırmada kullanılan anket formu araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Anket formunda toplam 21 soru yer almaktadır. Sorular çoklu seçenekli soru tipinde hazırlanmış; bazı sorularda (meslek, öğretilen oyun yöresi) açık uçlu sorular kullanılmıştır.

Araştırma öncesinde pilot uygulama (n=11) gerçekleştirilerek araştırmada kullanılan anketin geçerlilik ve güvenilirlik analizleri yapılmıştır.

Anket formunda yer alan soruların yüzey geçerliliği ifadelerin konunun uzmanları tarafından değerlendirilmesi suretiyle gerçekleştirilmiş; buna ek olarak pilot uygulama esnasında deneklere ifadelere yanıt verdikten sonra ifadeden ne anladıkları sorularak ifadenin ölçmek istenen unsur ölçme özelliğine sahip olup olmadığı incelenmiştir. Pilot çalışmada deneklere anket uygulaması 10 gün sonra tekrar edilmiş ve her bir soru için test tekrar test katsayıları hesaplanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre (0,89 ile 0,96 arasında değişmektedir) ölçeğin güvenilir olduğu görülmüştür.

3.4. VERİLERİN TOPLANMASI

Araştırmanın ana kütlesini İstanbul ili içerisindeki ilköğretim, lise ve üniversitelerde görev yapmakta olan halk oyunları öğretmenleri (yaklaşık 400 kişi) oluşturmaktadır.

Buna göre araştırmada ana kütleyi %95 güvenilirlik düzeyinde %5 hata payıyla temsil edecek örneklem sayısının $(n = (z \cdot \sigma)^2 / (e^2 + (z \cdot \sigma)^2 / N)) = (1,96 \times 0,50)^2 / (0,05^2 + (1,96 \times 0,50)^2 / 400) = 196$ olması gerektiği hesaplanmıştır.¹ Araştırma sonrasında geçersiz anketlerin olacağı göz önünde bulundurularak hesaplanan örneklem miktarından %10 daha fazla (196+20=216) anket yapılması planlanmıştır. İstanbul ili içerisinde tesadüfi olarak seçilmiş çeşitli ilçelerde görev yapmakta olan halk oyunları öğreticisine araştırmanın amacına uygun olarak geliştirilmiş olan 216 adet ölçüm aracı ulaştırılmıştır. Sonuç olarak geri dönen geçerli anket sayısı 180 olmuştur (geri dönüş oranı %83).

3.5 VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ

Araştırmada soruların değerlendirilmesi amacıyla frekans dağılımlarından faydalanılmıştır. Öğretmenlerin antrenman uygulamalarının çeşitli özellikleri ile ilgisini belirlemek amacıyla ise ki kare analizi kullanılmıştır. Tüm analizler SPSS 13.0 istatistik paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. ARAŞTIRMAYA KATILAN HALK OYUNLARI ÖĞRETMENLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ

Katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımları incelendiğinde (Tablo 1) katılımcıların yarıdan fazlasının (%64) erkeklerden oluştuğu görülmektedir. Örneklem içerisinde kadın halk oyunu öğretmenlerinin oranı ise %36'dır.

4.1.1. Tablo 1: Cinsiyete Göre Dağılım

	Frekans	Yüzde
Kadın	65	36
Erkek	115	64
Toplam	180	100

Katılımcıların yaşlarına göre dağılımları incelendiğinde (Tablo 2) katılımcıların yarıdan fazlasının (%62) 20-29 yaş grubunda yer aldıkları görülmektedir. Bunu %29 ile 30-39 yaş grubunda yer alanlar izlemektedir. 40-49 yaş grubunda yer alanların örneklem içerisindeki oranı %7; 50 yaş ve üzerinde olanların oranı ise %2'dir.

4.1.2. Tablo 2: Yaşa Göre Dağılım

	Frekans	Yüzde
20-29 arası	111	62
30-39 arası	52	29
40-49 arası	13	7
50 ve üzeri	4	2
Toplam	180	100

Katılımcıların öğrenim durumlarına göre dağılımları incelendiğinde (Tablo 3) katılımcıların yarıdan fazlasının (%58) üniversite eğitime sahip olduğu görülmektedir. Bunu %24 ile lise mezunları; %11 ile de ilkokul mezunları takip etmektedir. Ortaokul mezunlarının örneklem içerisindeki oranı %4; yüksek lisans ve doktora eğitime sahip olanların oranı ise %3'tür.

4.1.3. Tablo 3: Öğrenim Durumuna Göre Dağılım

	Frekans	Yüzde
İlkokul	19	11
Ortaokul	8	4
Lise	43	24
Üniversite	104	58
Yüksek Lisans/Doktora	6	3
Toplam	180	100

Katılımcıların mesleklerine göre dağılımları incelendiğinde (Tablo 4) katılımcıların yarıdan fazlasının (%51) halk oyunları öğretmeni oldukları görülmektedir. Bunu %18 ile beden eğitimi öğretmenleri izlemektedir. Öğrenci olduğunu belirtenlerin örneklem içerisindeki oranı %7; farklı branşlardaki öğretmenlerin oranı ise %24'tür.

4.1.4. Tablo 4: Mesleğe Göre Dağılım

	Frekans	Yüzde
Beden Eğitimi Öğretmeni	32	18
Halk Oyunları Öğretmeni	91	51
Öğrenci	13	7
Diğer	44	24
Toplam	180	100

Katılımcıların halk oyunu öğretmenliği tecrübelerine göre dağılımları incelendiğinde (Tablo 5) katılımcıların yarıya yakınının (%49) 1 ile 5 yıl arası tecrübeye sahip oldukları görülmektedir. Bunu %29 ile 6 ile 10 yıl arası tecrübeye sahip olanlar izlemektedir. 11 ile 15 yıl arası tecrübeye sahip olanların örneklem içerisindeki oranı %12; 16 ile 20 yıl arası tecrübeye sahip olanların oranı %4; 21 ile 25 yıl arası tecrübeye sahip olanların oranı %3; 26-30 yıl arası tecrübeye sahip olanların oranı ise %3'tür.

4.1.5. Tablo 5: Halk Oyunu Öğretmenliği Tecrübesine Göre Dağılım

	Frekans	Yüzde
1-5 yıl	88	49
6-10 yıl	52	29
11-15 yıl	22	12
16-20 yıl	6	3
21-25 yıl	7	4
26-30 yıl	5	3
Toplam	165	100

4.2. MESLEKİ ÖZELLİKLER

Katılımcıların öğretmenlik formasyonlarına göre dağılımları incelendiğinde (Tablo 6) katılımcıların yarıdan fazlasının (%61) öğretmenlik formasyonuna sahip olmadığı görülmektedir. Örneklem içerisinde öğretmenlik formasyonu alanların oranı ise %39'dur.

4.2.1. Tablo 6: Öğretmenlik Formasyonuna Göre Dağılım

	Frekans	Yüzde
Evet	70	39
Hayır	110	61
Toplam	180	100

Katılımcıların halk oyunları antrenörlük belgesi aldıkları kurumlara göre dağılımları incelendiğinde (Tablo 7) katılımcıların yarıdan fazlasının (%53) halk eğitim merkezi öğrencilik kurslarından belgelerini aldıkları görülmektedir. Örneklem içerisinde antrenörlük belgesinin olmadığını belirtenlerin oranı %22'dir. Bunu sırasıyla %11 ile konservatuarların halk oyunları bölümü mezunu olanlar, %8 ile B.E.S.Y.O halk oyunları mezunu olanlar ve %6 ile gençlik spor genel müdürlüğü antrenör yetiştirme kurslarından belgesini alanlar izlemektedir.

4.2.2. Tablo 7: Halk Oyunları Antrenörlük Belgesinin Alındığı Kuruma Göre Dağılım

	Frekans	Yüzde
Halk eğitim merkezi öğrencilik kursları	96	53
B.E.S.Y.O halk oyunları mezunu	14	8
Antrenörlük belgem yok	39	22
Konservatuarların halk oyunları bölümü mezunu	19	11
Gençlik spor genel müdürlüğü antrenör yetiştirme kursları	12	6
Toplam	180	100

Katılımcıların halk oyunları öğretimini uyguladıkları kurumlara göre dağılımları incelendiğinde (Tablo 8) katılımcıların tamamına yakınının (%92) ilköğretim okullarında halk oyunu öğretmenliği yaptıkları görülmektedir. Bunu %46 ile lisede halk oyunu öğretmenliği yaptığını belirtenler; %9 ile de üniversitelerde halk oyunu öğretmenliği yaptığını belirtenler izlemektedir. Bunların yanısıra öğretmenlerin derneklerde (%21) ve halk eğitim merkezlerinde (%19) de halk oyunu öğretmenliği yaptıkları görülmektedir.

4.2.3. Tablo 8: Halk Oyunları Öğretiminin Uygulandığı Kurumlara Göre Dağılım

	Frekans	Yüzde
İlköğretim	165	92
Lise	82	46
Üniversite	17	9
Halk Eğitim Merkezi	34	19
Dernekler	38	21

Katılımcıların halk oyunu uyguladıkları kurumlardaki yaş grupları incelendiğinde (Tablo 9) öğretmenlerin büyük çoğunluğunun (%87) 7-11 arası yaş grubuna eğitim verdiği görülmektedir. Bunu %57 ile 12-14 yaş grubuna eğitim verenler izlemektedir. 15-17 yaş grubuna eğitim verenlerin oranı %39; 5-6 yaş grubuna eğitim verenlerin oranı %29; 18-26 yaş grubuna eğitim verenlerin oranı %21; 27 yaşın üzerine eğitim verenlerin oranı ise %12'dir.

4.2.4. Tablo 9: Halk Oyunu Uygulanan Kurumdaki Yaş Gruplarına Göre Dağılım

	Frekans	Yüzde
5-6 yaş grubu	50	29
7-11 yaş grubu	156	87
12-14 yaş grubu	102	57
15-17 yaş grubu	68	39
18-26 yaş grubu	38	21
27-50 yaş grubu	21	12

Katılımcıların öğrettikleri halk oyunlarının yörelerine göre dağılımları incelendiğinde (Tablo 10) öğretmenlerin çoğunluğa yakınının (%74) Halay, Karadeniz ve Trakya yörelerine ait oyunları öğrettikleri görülmektedir. Bu yöreler içerisinde göreceli olarak en fazla (%30) Halay yöresi oyunları öğretilmekte; bunu %24 ile Karadeniz; %20 ile de Trakya izlemektedir. Araçlı Oyunlar ve Zeybek yöreleri öğretmenlerin %9'u tarafından; Bar yöresi ise %8'i tarafından öğretilmektedir.

4.2.5. Tablo 10: Öğretilen Oyunların Yörelere Göre Dağılım

	Frekans	Yüzde
Araçlı oyunlar	16	9
Bar	14	8
Halay	54	30
Karadeniz	43	24
Trakya	37	20
Zeybek	16	9
Toplam	180	100

Katılımcıların halk oyunu uyguladıkları kurumlardaki hedeflerine göre dağılımları incelendiğinde (Tablo 11) katılımcıların hemen hemen tamamının (%99) hedefinin gösteri gerçekleştirmek olduğu görülmektedir. Hedefi yarışmalar olduğunu belirtenlerin oranı %39; hedefi festival olanların oranı ise %11'dir.

4.2.6. Tablo 11: Halk Oyunu Uygulanan Kurumlardaki Hedeflere Göre Dağılım

	Frekans	Yüzde
Gösteriler	179	99
Yarışmalar	70	39
Festival	19	11

4.3. ANTRENMAN UYGULAMALARI

Katılımcıların haftada kaç gün antrenman yaptıklarına göre dağılımları incelendiğinde (Tablo 12) katılımcıların yarıya yakınının (%47) haftada 1 gün antrenman yaptığını belirttiği görülmektedir. Bunu %37 ile haftada 2 gün antrenman yaptığını belirtenler izlemektedir. Haftada 3 gün antrenman yapanların örneklem içerisindeki oranı %9; haftada 4 gün antrenman yapanların oranı %4; haftada 5 gün antrenman yapanların oranı %3'dür.

4.3.1.Tablo 12: Haftalık Kaç Gün Antrenman Yapıldığına Göre Dağılım

	Frekans	Yüzde
1 gün	84	47
2 gün	67	37
3 gün	16	9
4 gün	6	4
5 gün	5	3
Toplam	178	100

Katılımcıların haftada kaç saat antrenman yaptıklarına göre dağılımları incelendiğinde (Tablo 13) katılımcıların yarısının (%50) haftada 2 saat antrenman yaptığını belirttiği görülmektedir. Bunu %37 ile haftada 4 saat antrenman yaptığını belirtenler izlemektedir. Haftada 3 saat antrenman yaptığını belirtenlerin örneklem içerisindeki oranı %6; haftada 5 saat antrenman yaptığını belirtenlerin oranı %5; haftada 1 saat antrenman yaptığını belirtenlerin oranı ise %2'dir.

4.3.2 Tablo 13: Haftalık Kaç Saat Antrenman Yapıldığına Göre Dağılım

	Frekans	Yüzde
1 saat	3	2
2 saat	90	50
3 saat	10	6
4 saat	67	37
5 saat	9	5
Toplam	179	100

Katılımcıların yıllık antrenman programı uygulama durumlarına göre dağılımları incelendiğinde (Tablo 14) katılımcıların yarıdan fazlasının (%65) yıllık antrenman programı uygulamadığını belirttiği görülmektedir. Yıllık antrenman programı uyguladığını belirtenlerin örneklem içerisindeki oranı ise %35'dir.

4.3.3.Tablo 14: Yıllık Antrenman Programı Uygulama Durumu

	Frekans	Yüzde
Evet	63	35
Hayır	117	65
Toplam	180	100

Katılımcıların aylık antrenman programı uygulama durumlarına göre dağılımları incelendiğinde (Tablo 15) katılımcıların yarıdan fazlasının (%64) aylık antrenman programı uygulamadığını belirttiği görülmektedir. Aylık antrenman programı uyguladığını belirtenlerin örneklem içerisindeki oranı ise %36'dır.

4.3.4 Tablo 15: Aylık Antrenman Programı Uygulama Durumu

	Frekans	Yüzde
Evet	65	36
Hayır	115	64
Toplam	180	100

Katılımcıların haftalık antrenman programı uygulama durumlarına göre dağılımları incelendiğinde (Tablo 16) katılımcıların yarıdan fazlasının (%64) haftalık antrenman programı uygulamadığını belirttiği görülmektedir. Haftalık antrenman programı uyguladığını belirtenlerin örneklem içerisindeki oranı ise %36'dır.

4.3.5.Tablo 16: Haftalık Antrenman Programı Uygulamaya Göre Dağılım

	Frekans	Yüzde
Evet	64	36
Hayır	116	64
Toplam	180	100

Katılımcıların günlük antrenman programı uygulama durumlarına göre dağılımları incelendiğinde (Tablo 17) katılımcıların yarıdan fazlasının (%64) günlük antrenman programı uygulamadığını belirttiği görülmektedir. Günlük antrenman programı uyguladığını belirtenlerin örneklem içerisindeki oranı ise %36'dır.

4.3.6. Tablo 17: Günlük Antrenman Programı Uygulamaya Göre Dağılım

	Frekans	Yüzde
Evet	65	36
Hayır	115	64
Toplam	180	100

Katılımcıların kız erkek öğrenciler için özel antrenman programı uygulama durumları incelendiğinde (Tablo 18) katılımcıların yarıdan fazlasının (%63) kız ve erkek öğrenciler için ayrı antrenman programı uygulamadığını belirttiği görülmektedir. Kız ve erkek öğrenciler için ayrı antrenman programı uyguladığını belirtenlerin oranı ise %37'dir.

4.3.7. Tablo 18: Kız Erkek Öğrenciler Özel Antrenman Programı Uygulama

	Frekans	Yüzde
Evet	66	37
Hayır	114	63
Toplam	180	100

Katılımcıların yaş gruplarına özel antrenman programı uygulama durumları incelendiğinde (Tablo 19) katılımcıların yarıdan fazlasının (%64) yaş grupları için ayrı antrenman programı uygulamadığını belirttiği görülmektedir. Yaş gruplarına özel programı uyguladığını belirtenlerin oranı ise %36'dır.

4.3.8. Tablo 19: Yaş Gruplarına Özel Antrenman Programı Uygulama

	Frekans	Yüzde
Evet	65	36
Hayır	115	64
Toplam	180	100

Katılımcıların antrenman uygulanan yerin fiziki şartlarının uygunluğuna ilişkin değerlendirmeleri incelendiğinde (Tablo 20) katılımcıların yarıdan fazlasının (%69) antrenman yerinin fiziki şartlarının antrenman yapmak için uygun olmadığını belirttikleri görülmektedir. Fiziki şartlarının uygun olduğunu belirtenlerin oranı ise %31 olmuştur.

4.3.9. Tablo 20: Antrenman Uygulanan Yerin Fiziki Şartlarının Uygunluğu

	Frekans	Yüzde
Evet	56	31
Hayır	124	69
Toplam	180	100

4.4. Ki Kare Analizleri

4.4.1. Antrenman Programı Uygulama ve Yaş Arasındaki İlg

Katılımcıların yıllık antrenmanları ile yaşları arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 21) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=2,53$; $p=0,47>0,05$) bulunmadığı görülmektedir (Hipotez 1aa Red).

4.4.1.1. Tablo 21: Yıllık Antrenman ve Yaş

Yaş	Yıllık Antrenman					
	Evet		Hayır		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
20-29 arası	38	60	73	63	111	62
30-39 arası	20	32	32	27	52	29
40-49 arası	5	8	8	7	13	7
50 ve üzeri	-	-	4	3	4	2
Toplam	63	100	94	100	180	100
$\chi^2=2,53$; $p=0,47>0,05$						

Katılımcıların aylık antrenmanları ile yaşları arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 22) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=4,75$; $p=0,19>0,05$) bulunmadığı görülmektedir (Hipotez 1ab Red).

4.4.1.2. Tablo 22: Aylık Antrenman ve Yaş

Yaş	Aylık Antrenman					
	Evet		Hayır		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
20-29 arası	39	60	72	63	111	62
30-39 arası	23	35	29	25	52	29
40-49 arası	3	5	10	9	13	7
50 ve üzeri	0	0	4	3	4	2
Toplam	65	100	115	100	180	100
$\chi^2=4,75$; $p=0,19>0,05$						

Katılımcıların haftalık antrenmanları ile yaşları arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 23) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=3,46$; $p=0,33>0,05$) bulunmadığı görülmektedir (Hipotez 1ac Red).

4.4.1.3. Tablo 23: Haftalık Antrenman ve Yaş

	<i>Haftalık Antrenman</i>					
	Evet		Hayır		Toplam	
<i>Yaş</i>	F	%	F	%	F	%
20-29 arası	38	60	73	63	111	62
30-39 arası	22	34	30	26	52	29
40-49 arası	4	6	9	8	13	7
50 ve üzeri	0	0	4	3	4	2
Toplam	64	100	116	100	180	100
$\chi^2=3,46$; $p=0,33>0,05$						

Katılımcıların günlük antrenmanları ile yaşları arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 24) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=1,41$; $p=0,70>0,05$) bulunmadığı görülmektedir (Hipotez 1ad Red).

4.4.1.4. Tablo 24: Günlük Antrenman ve Yaş

	<i>Günlük Antrenman</i>					
	Evet		Hayır		Toplam	
<i>Yaş</i>	F	%	F	%	F	%
20-29 arası	38	58	73	63	111	62
30-39 arası	22	34	30	26	52	29
40-49 arası	4	6	9	8	13	7
50 ve üzeri	1	2	3	3	4	2
Toplam	65	100	115	100	180	100
$\chi^2=1,41$; $p=0,70>0,05$						

4.4.2. Antrenman Programı Uygulama ve Cinsiyet Arasındaki İlgı

Katılımcıların yıllık antrenmanları ile cinsiyetleri arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 25) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=0,17$; $p=0,68>0,05$) bulunmadığı görülmektedir (Hipotez 1ba Red).

4.4.2.1. Tablo 25: Yıllık Antrenman ve Cinsiyet

<i>Cinsiyet</i>	<i>Yıllık Antrenman</i>					
	Evet		Hayır		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Kadın	24	38	41	35	65	36
Erkek	39	62	76	65	115	64
Toplam	63	100	117	100	180	100
$\chi^2=0,17$; $p=0,68>0,05$						

Katılımcıların aylık antrenmanları ile cinsiyetleri arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 26) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=0,24$; $p=0,62>0,05$) bulunmadığı görülmektedir (Hipotez 1bb Red).

4.4.2.2. Tablo 26: Aylık Antrenman ve Cinsiyet

<i>Cinsiyet</i>	<i>Aylık Antrenman</i>					
	Evet		Hayır		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Kadın	25	38	40	35	65	36
Erkek	40	62	75	65	115	64
Toplam	65	100	115	100	180	100
$\chi^2=0,24$; $p=0,62>0,05$						

Katılımcıların haftalık antrenmanları ile cinsiyetleri arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 27) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=0,88$; $p=0,35>0,05$) bulunmadığı görülmektedir (Hipotez 1bc Red).

4.4.2.3. Tablo 27: Haftalık Antrenman ve Cinsiyet

	<i>Haftalık Antrenman</i>					
	Evet		Hayır		Toplam	
<i>Cinsiyet</i>	F	%	F	%	F	%
Kadın	26	41	39	34	65	36
Erkek	38	59	77	66	115	64
Toplam	64	100	116	100	180	100
$\chi^2=0,88$; $p=0,35>0,05$						

Katılımcıların günlük antrenmanları ile cinsiyetleri arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 28) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=2,14$; $p=0,14>0,05$) bulunmadığı görülmektedir (Hipotez 1bd Red).

4.4.2.4. Tablo 28: Günlük Antrenman ve Cinsiyet

	<i>Günlük Antrenman</i>					
	Evet		Hayır		Toplam	
<i>Cinsiyet</i>	F	%	F	%	F	%
Kadın	28	43	37	32	65	36
Erkek	37	57	78	68	115	64
Toplam	65	100	115	100	180	100
$\chi^2=2,14$; $p=0,14>0,05$						

4.4.3. Antrenman Programı Uygulama ve Öğrenim Durumu Arasındaki İlg

Katılımcıların yıllık antrenmanları ile öğrenim durumları arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 29) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=12,56$; $p=0,01<0,05$) bulunduğu görülmektedir (Hipotez 1ca Kabul). Buna göre yıllık antrenman programı yapanların büyük çoğunluğu (%72) üniversite mezunudur. Bu oran lise eğitimine sahip olanlarda %22; ilkokul eğitimi olanlarda %3 ve yüksek lisans-doktora eğitimine sahip olanlarda %3'tür. Yıllık antrenman yapmadığını belirtenlerin ise yarısını (%50) üniversite eğitimine sahip olanlar oluşturmaktadır. Bu oran lise eğitimine sahip olanlar için ise %25 olarak bulunmuştur. Bunu örneklem içerisinde %15 ile ilkokul eğitimine sahip olanlar, %7 ile ortaokul eğitimine sahip olanlar ve %3 ile yüksek lisans-doktora eğitimine sahip olanlar izlemektedir.

4.4.3.1. Tablo 29: Yıllık Antrenman ve Öğrenim Durumu

Öğrenim Durumu	Yıllık Antrenman					
	Evet		Hayır		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
İlkokul	2	3	17	15	19	11
Ortaokul	-	-	8	7	8	4
Lise	14	22	29	25	43	24
Üniversite	45	72	59	50	104	58
Yüksek lisans-Doktora	2	3	4	3	6	3
Toplam	63	100	117	100	180	100
$\chi^2=12,56$; $p=0,01<0,05$						

Katılımcıların aylık antrenmanları ile öğrenim durumları arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 30) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=18,60$; $p=0,00<0,05$) bulunduğu görülmektedir (Hipotez 1cb Kabul). Buna göre yıllık antrenman programı yapanların büyük çoğunluğu (%77) üniversite mezunudur.

Bu oran lise eğitime sahip olanlarda %18; ilkokul eğitimi olanlarda %3 ve yüksek lisans-doktora eğitime sahip olanlarda %2'dir. Yıllık antrenman yapmadığını belirtenlerin ise yarıya yakınının (%47) üniversite eğitime sahip olanlar oluşturmaktadır. Bu oran lise eğitime sahip olanlar için ise %27 olarak bulunmuştur. Bunu örneklem içerisinde %15 ile ilkokul eğitime sahip olanlar, %7 ile ortaokul eğitime sahip olanlar ve %4 ile yüksek lisans-doktora eğitime sahip olanlar izlemektedir.

4.4.3.2. Tablo 30: Aylık Antrenman ve Öğrenim Durumu

	<i>Aylık Antrenman</i>					
	Evet		Hayır		Toplam	
<i>Öğrenim Durumu</i>	F	%	F	%	F	%
İlkokul	2	3	17	15	19	11
Ortaokul	-	-	8	7	8	4
Lise	12	18	31	27	43	24
Üniversite	50	77	54	47	104	58
Yüksek lisans-Doktora	1	2	5	4	6	3
Toplam	65	100	115	100	180	100

$$\chi^2=18,60; p=0,00<0,05$$

Katılımcıların haftalık antrenmanları ile öğrenim durumları arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 31) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=2,14$; $p=0,14>0,05$) bulunduğu görülmektedir (Hipotez 1cc Kabul). Buna göre yıllık antrenman programı yapanların büyük çoğunluğu (%76) üniversite mezunudur. Bu oran lise eğitime sahip olanlarda %19; ilkokul eğitimi olanlarda %3 ve yüksek lisans-doktora eğitime sahip olanlarda %2'dir. Yıllık antrenman yapmadığını belirtenlerin ise örneklem içerisinde yarıdan fazlasının (%58) üniversite eğitime sahip olanlardan oluştuğu görülmektedir. Bu oran lise eğitime sahip olanlar için ise %24 olarak bulunmuştur. Bunu örneklem içerisinde %11 ile ilkokul eğitime sahip olanlar, %4 ile ortaokul eğitime sahip olanlar ve %3 ile yüksek lisans-doktora eğitime sahip olanlar izlemektedir.

4.4.3.3. Tablo 31: Haftalık Antrenman ve Öğrenim Durumu

Öğrenim Durumu	Haftalık Antrenman					
	Evet		Hayır		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
İlkokul	2	3	17	15	19	11
Ortaokul	-	-	8	7	8	4
Lise	12	19	31	27	43	24
Üniversite	49	76	55	47	104	58
Yüksek lisans-Doktora	1	2	5	4	6	3
Toplam	64	100	116	100	180	100
$\chi^2=17,71$; $p=0,00<0,05$						

Katılımcıların günlük antrenmanları ile öğrenim durumları arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 32) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=12,86$; $p=0,01<0,05$) bulunduğu görülmektedir. (Hipotez 1cd Kabul). Buna göre yıllık antrenman programı yapanların büyük çoğunluğu (%72) üniversite mezunudur. Bu oran lise eğitimine sahip olanlarda %21; ilkokul eğitimi olanlarda %5 ve yüksek lisans-doktora eğitimine sahip olanlarda %2'dir. Yıllık antrenman yapmadığını belirtenlerin ise örneklem içerisinde yarıdan fazlasının (%58) üniversite eğitimine sahip olanlardan oluştuğu görülmektedir. Bu oran lise eğitimine sahip olanlar için ise %24 olarak bulunmuştur. Bunu örneklem içerisinde %11 ile ilkokul eğitimine sahip olanlar, %4 ile ortaokul eğitimine sahip olanlar ve %3 ile yüksek lisans-doktora eğitimine sahip olanlar izlemektedir.

4.4.3.4. Tablo 32: Günlük Antrenman ve Öğrenim Durumu

Öğrenim Durumu	Günlük Antrenman					
	Evet		Hayır		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
İlkokul	3	5	16	14	19	11
Ortaokul	-	-	8	7	8	4
Lise	14	21	29	25	43	24
Üniversite	47	72	57	50	104	58
Yüksek lisans-Doktora	1	2	5	4	6	3
Toplam	65	100	115	100	180	100
$\chi^2=12,86$; $p=0,01<0,05$						

4.4.4. Antrenman Programı Uygulama ve Öğretmenlik Formasyonu Alma Durumu Arasındaki İlgі

Katılımcıların yıllık antrenmanları ile öğretmenlik formasyonları arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 33) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=21,6$; $p=0,00<0,05$) bulunduğu görülmektedir (Hipotez 1da Kabul). Buna göre yıllık antrenman programı yapanların yarıdan fazlası (%62)'nin öğretmenlik formasyonu vardır. Bu oran öğretmenlik formasyonu olmayanlarda ise %38 olarak bulunmuştur. Yıllık antrenman yapmadığını belirtenlerin ise örneklem içerisinde büyük çoğunluğunun (%74) öğretmenlik formasyonunun olmadığı görülmektedir. Bu oran öğretmenlik formasyonu olanlar için ise %26 olarak bulunmuştur.

4.4.4.1. Tablo 33: Yıllık Antrenman ve Öğretmenlik Formasyonu

	Yıllık Antrenman					
	Evet		Hayır		Toplam	
Öğretmenlik Formasyonu	F	%	F	%	F	%
Evet	39	62	31	26	70	39
Hayır	24	38	86	74	110	61
Toplam	63	100	117	100	180	100
$\chi^2=21,6$; $p=0,00<0,05$						

Katılımcıların aylık antrenmanları ile öğretmenlik formasyonları arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 34) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=16,4$; $p=0,00<0,05$) bulunduğu görülmektedir (Hipotez 1db Kabul). Buna göre yıllık antrenman programı yapanların yarıdan fazlası (%59)'nin öğretmenlik formasyonu vardır. Bu oran öğretmenlik formasyonu olmayanlarda ise %41 olarak bulunmuştur. Yıllık antrenman yapmadığını belirtenlerin ise örneklem içerisinde büyük çoğunluğunun (%72) öğretmenlik formasyonunun olmadığı görülmektedir. Bu oran öğretmenlik formasyonu olanlar için ise %28 olarak bulunmuştur.

4.4.4.2. Tablo 34: Aylık Antrenman ve Öğretmenlik Formasyonu

	<i>Aylık Antrenman</i>					
	Evet		Hayır		Toplam	
<i>Öğretmenlik Formasyonu</i>	F	%	F	%	F	%
Evet	38	59	32	28	70	39
Hayır	27	41	83	72	110	61
Toplam	65	100	115	100	180	100
$\chi^2=16,4$; $p=0,00<0,05$						

Katılımcıların haftalık antrenmanları ile öğretmenlik formasyonları arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 36) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=16,96$; $p=0,00<0,05$) bulunduğu görülmektedir (Hipotez 1dc Kabul). Buna göre yıllık antrenman programı yapanların yarıdan fazlası (%58)'nin öğretmenlik formasyonu vardır. Bu oran öğretmenlik formasyonu olmayanlarda ise %42 olarak bulunmuştur. Yıllık antrenman yapmadığını belirtenlerin ise örneklem içerisinde büyük çoğunluğunun (%72) öğretmenlik formasyonunun olmadığı görülmektedir. Bu oran öğretmenlik formasyonu olanlar için ise %28 olarak bulunmuştur.

4.4.4.3. Tablo 35: Haftalık Antrenman ve Öğretmenlik Formasyonu

	<i>Haftalık Antrenman</i>					
	Evet		Hayır		Toplam	
<i>Öğretmenlik Formasyonu</i>	F	%	F	%	F	%
Evet	37	58	33	28	70	39
Hayır	27	42	83	72	110	61
Toplam	64	100	116	100	180	100
$\chi^2=16,96$; $p=0,00<0,05$						

Katılımcıların günlük antrenmanları ile öğretmenlik formasyonları arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 37) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=11,65$; $p=0,00<0,05$) bulunduğu görülmektedir (Hipotez 1dd Kabul). Buna göre yıllık antrenman programı yapanların yarıdan fazlası (%55)'nin öğretmenlik formasyonu vardır. Bu oran öğretmenlik formasyonu olmayanlarda ise %45 olarak bulunmuştur. Yıllık antrenman yapmadığını belirtenlerin ise örneklem içerisinde büyük çoğunluğunun (%70) öğretmenlik formasyonunun olmadığı görülmektedir. Bu oran öğretmenlik formasyonu olanlar için ise %30 olarak bulunmuştur.

4.4.4.4. Tablo 36: Günlük Antrenman ve Öğretmenlik Formasyonu

	<i>Günlük Antrenman</i>					
	Evet		Hayır		Toplam	
<i>Öğretmenlik Formasyonu</i>	F	%	F	%	F	%
Evet	36	55	34	30	70	39
Hayır	29	45	81	70	110	61
Toplam	65	100	116	100	180	100
$\chi^2=11,65$; $p=0,00<0,05$						

4.4.5. Antrenman Programı Uygulama ve Halk Oyunları Tecrübesi Arasındaki İlg

Katılımcıların yıllık antrenmanları ile halk oyunları öğretmenliği tecrübesi arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 37) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=6,38$; $p=0,27>0,05$) bulunmadığı görülmektedir (Hipotez 1ea Red).

4.4.5.1. Tablo 37: Yıllık Antrenman ve Halk Oyunları Öğretmenliği Tecrübesi

	<i>Yıllık Antrenman</i>					
	Evet		Hayır		Toplam	
<i>Halk Oyunları Öğretmenliği Tecrübesi</i>	F	%	F	%	F	%
1-5 yıl	25	40	63	55	88	49
6-10 yıl	25	40	27	23	52	29
11-15 yıl	7	11	15	13	22	12
16-20 yıl	2	3	4	3	6	3
21-25 yıl	3	4	4	3	7	4
26-30 yıl	1	2	4	3	5	3
Toplam	63	100	117	100	180	100
$\chi^2=6,38$; $p=0,27>0,05$						

Katılımcıların aylık antrenmanları ile halk oyunları öğretmenliği tecrübesi arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 39) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=1,42$; $p=0,92>0,05$) bulunmadığı görülmektedir (Hipotez 1eb Red).

4.4.5.2. Tablo 38: Aylık Antrenman ve Halk Oyunları Öğretmenliği Tecrübesi

	<i>Aylık Antrenman</i>					
	Evet		Hayır		Toplam	
<i>Halk Oyunları Öğretmenliği Tecrübesi</i>	F	%	F	%	F	%
1-5 yıl	30	46	58	51	88	49
6-10 yıl	22	34	30	26	52	29
11-15 yıl	7	11	15	13	22	12
16-20 yıl	2	3	4	3	6	3
21-25 yıl	2	3	5	4	7	4
26-30 yıl	2	3	3	3	5	3
Toplam	65	100	115	100	180	100
$\chi^2=1,42$; $p=0,92>0,05$						

Katılımcıların haftalık antrenmanları ile halk oyunları öğretmenliği tecrübesi arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 40) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=1,3$; $p=0,93>0,05$) bulunmadığı görülmektedir (Hipotez 1ec Red).

4.4.5.3. Tablo 39: Haftalık Antrenman ve Halk Oyunları Öğretmenliği Tecrübesi

	<i>Haftalık Antrenman</i>					
	Evet		Hayır		Toplam	
<i>Halk Oyunları Öğretmenliği Tecrübesi</i>	F	%	F	%	F	%
1-5 yıl	30	47	58	50	88	49
6-10 yıl	21	33	31	27	52	29
11-15 yıl	8	12	14	13	22	12
16-20 yıl	2	3	4	3	6	3
21-25 yıl	2	3	5	4	7	4
26-30 yıl	1	2	4	3	5	3
Toplam	64	100	116	100	180	100
$\chi^2=1,3$; $p=0,93>0,05$						

Katılımcıların günlük antrenmanları ile halk oyunları öğretmenliği tecrübesi arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 41) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=1,13$; $p=0,95>0,05$) bulunmadığı görülmektedir (Hipotez 1ed Red).

4.4.5.4. Tablo 40: Günlük Antrenman ve Halk Oyunları Öğretmenliği Tecrübesi

	<i>Günlük Antrenman</i>					
	Evet		Hayır		Toplam	
<i>Halk Oyunları Öğretmenliği Tecrübesi</i>	F	%	F	%	F	%
1-5 yıl	31	48	57	50	88	49
6-10 yıl	20	31	32	28	52	29
11-15 yıl	9	14	13	12	22	12
16-20 yıl	2	3	4	3	6	3
21-25 yıl	2	3	5	4	7	4
26-30 yıl	1	1	4	3	5	3
Toplam	65	100	115	100	180	100
$\chi^2=1,13$; $p=0,95>0,05$						

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. SONUÇ

Bu araştırmada halk oyunları öğretimini gerçekleştirenlerin öğretmenlik formasyonu alıp almadıkları, halk oyunları öğretimi uygulama sebepleri, antrenman programı uygulayıp uygulamadıklarına ilişkin görüşleri incelenmiştir.

Halk oyunları öğreticilerinin öğretmenlik formasyonlarına göre dağılımı incelendiğinde (Tablo 6), katılımcıların %61'inin halk oyunları formasyonuna sahip olmadıkları görülmüştür. Bu durumda halk oyunları öğreten kişilerin öğretim yöntemleri uygulamaları açısından problem yaratmaktadır.

Halk oyunları öğreticilerinin antrenörlük belgesini aldığı kuruma göre dağılımı incelendiğinde (Tablo 7), % 22 oranında belgesi olmadığını görülmüştür. Bu durumda İstanbul ili içerisinde halk oyunları eğitimi veren kişiler içinde yüksek oranda belgesiz olarak çalışan kişilerin olduğu sonucunu ortaya çıkarmıştır. Bu durumda halk oyunları öğretiminde olumsuz sonuçlar ortaya çıkarmaktadır.

Halk oyunları öğreticilerinin uygulama yaptıkları kurumlara göre dağılımı incelendiğinde (Tablo 8), katılımcıların tamamına yakınının (%92) ilköğretim okullarında halk oyunu öğretmenliği yaptıkları görülmektedir.

Halk oyunları öğreticilerinin uygulama yaptıkları kurumlardaki yaş grupları dağılımı incelendiğinde, (Tablo 9) öğretmenlerin büyük çoğunluğunun (%87) 7–11 arası yaş grubuna eğitim verdiği görülmektedir. Bunu %57 ile 12–14 yaş grubuna eğitim verenler izlemektedir. Burada ortaya çıkan çoğunluğun ilköğretim okullarında görev yaptığıdır. Burada görev yapan öğretmenlerin % 61'i öğretmenlik formasyonu almadıkların söylemiş olmaları öğrencilerin gelişim özelliklerini bilmemeleri eğitimi olumsuz yönde etkilemektedir. Yine 5–6 yaş grubuna eğitim verenlerin oranı %29 dur.

Halk oyunları öğreticilerinin uygulama yaptıkları kurumlardaki hedeflerine göre dağılımları incelendiğinde (Tablo 11) katılımcıların hemen hemen tamamının (%99) gösterileri, %39'unun yarışmaları, %11'ininde festivalleri hedeflediği görülmüştür. Buradan yola çıkarak öğreticilerin yapacakları antrenman programına hedefledikleri gösteri, yarışma ve festivalleri uygun bir şekilde düzenlemeleri gerekmektedir.

Halk oyunları öğreticilerinin haftada kaç gün antrenman yaptıklarına göre dağılımları incelendiğinde (Tablo 12) katılımcıların yarıya yakınının (%47) haftada 1 gün antrenman yaptığını belirttiği görülmektedir. Burada ortaya çıkan sonuç halk oyunları öğretmenlerinin yarısına yakını haftada bir gün antrenman programı uygulamayı tercih etmektedirler. Bu oranın haftada 2 gün antrenman uygulaması yapanlarda %37'ye düştüğü Haftada 3 gün antrenman yapanların örneklem içerisindeki oranı %9; haftada 4 gün antrenman yapanların oranı %4; haftada 5 gün antrenman yapanların oranı %3'dür. Bu durumda gün sayısı artıkcça antrenman yapanların azaldığını göstermektedir.

Halk oyunları öğreticilerinin haftada kaç saat antrenman yaptıklarına göre dağılımları incelendiğinde (Tablo 13) katılımcıların yarısının (%50) haftada 2 saat antrenman yapmayı yeterli buldukları gözlemlenmektedir. 4 saat antrenman yapmayı yeterli bulanların oranı %37 dir. 3 saat antrenman yaptığını belirtenler %6; 5 saat antrenman yaptığını belirtenlerin oranı %5; 1 saat antrenman yaptığını belirtenlerin oranı ise %2'dir.

Halk oyunları öğreticilerinin yıllık, aylık, haftalık ve günlük antrenman programı uygulama durumları incelendiğinde, yıllık antrenman programı uygulamayanlar: (Tablo 14) %65 oranında, aylık antrenman programı uygulamayanlar: (Tablo 15) %64 oranında, haftalık antrenman programı uygulamayanlar: (Tablo 16) %64 oranında, günlük antrenman programı uygulamayanlar ise (Tablo 17) % 64 oranında olduğu görülmüştür. Halk oyunları öğretimini gerçekleştiren öğreticilerin bir antrenman programı oluşturmadıkları sonucu ortaya çıkmıştır.

Halk oyunları öğreticilerinin (Tablo 18) yarısından dan fazlasının %63'ü kız ve erkek öğrenciler için ayrı antrenman programı uygulamadığını belirttiği görülmektedir.

Ayrıca öğretmenlerin yaş gruplarına özel antrenman programı uygulama durumları incelendiğinde (Tablo 19) %64 yaş grupları için ayrı antrenman programı uygulamadığını belirttiği görülmektedir. Bir antrenman programının oluşturulmasında önemli özelliklerden biri olan yaş ve cinsiyete göre eğitim verilmesi durumu halk oyunları öğretmenleri tarafından göz önünde bulundurulmamıştır.

Halk oyunları öğretmenlerinin antrenman uygulanan yerin fiziki şartlarının uygunluğuna ilişkin değerlendirmeleri incelendiğinde (Tablo 20) katılımcıların yarıdan fazlasının (%69) antrenman yerinin fiziki şartlarının antrenman yapmak için uygun olmadığını belirttikleri görülmektedir. Bu yüzde halk oyunları öğretiminin uygunluğu açısından oldukça olumsuz bir tablo olarak gözükmektedir.

Halk oyunları öğretmenlerinin yıllık, aylık, haftalık, günlük antrenman programı uygulama durumları ile yaşları arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre yıllık antrenman programı uygulama durumları ile yaş durumları ile ilgili sonuçlarda (Tablo 21) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=2,53$; $p=0,47>0,05$, bulunmadığı görülmektedir. (Hipotez 1aa Red). Aylık antrenman programı uygulama durumları ile yaşları arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 22) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=4,75$; $p=0,19>0,05$) bulunmadığı görülmektedir (Hipotez 1ab Red). Haftalık antrenman programı uygulama durumları ile yaşları arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 23) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=3,46$; $p=0,33>0,05$) bulunmadığı görülmektedir (Hipotez 1ac Red). Günlük antrenman programı uygulama durumları ile yaşları arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 24) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=1,41$; $p=0,70>0,05$) bulunmadığı görülmektedir (Hipotez 1ad Red).

Halk oyunları öğreticilerinin yıllık, aylık, haftalık ve günlük antrenman programı uygulama durumları ile cinsiyetleri arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre: yıllık antrenman uygulama durumları ile cinsiyetler durumlarına ile ilgili sonuçlarda (Tablo 25) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=0,17$; $p=0,68>0,05$) bulunmadığı görülmektedir (Hipotez 1ba Red). Aylık antrenmanları ile cinsiyetleri arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 26) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=0,24$; $p=0,62>0,05$) bulunmadığı görülmektedir (Hipotez 1bb Red). Haftalık antrenman uygulama durumları ile cinsiyetleri arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 27) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=0,88$; $p=0,35>0,05$) bulunmadığı görülmektedir (Hipotez 1bc Red) Günlük antrenmanları ile cinsiyetleri arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 28) her iki değişken arasında anlamlı düzeyde bir ilgi ($\chi^2=2,14$; $p=0,14>0,05$) bulunmadığı görülmektedir (Hipotez 1bd Red).

Halk oyunları öğreticilerinin yıllık, aylık, haftalık ve günlük antrenman programı uygulama durumları ile öğrenim durumları arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre yıllık antrenman uygulayanların (Tablo 29) %72' si üniversite mezunudur. Aylık antrenman programı uygulayanların (Tablo 30) %77'si üniversite mezunudur. Haftalık antrenman programı uygulayanların (Tablo 31) %76'sı üniversite mezunudur. Günlük antrenman programı uygulayanların (Tablo 32) %72'si üniversite mezunudur. Bu durumda bize halk oyunları öğreten kişilerin eğitim düzeyleri yükseldikçe antrenman programı uygulama durumlarının arttığını göstermektedir.

Halk oyunları öğreticilerinin yıllık, aylık, haftalık ve günlük antrenman programı uygulama durumları ile öğretmenlik formasyonları arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre yıllık antrenman uygulayanların (Tablo 33) %62'sinin öğretmenlik formasyonu vardır. Aylık antrenman programı uygulayanların (Tablo 35) %59'unun öğretmenlik formasyonu vardır.

Haftalık antrenman programı uygulayanların (Tablo 35) (%58)'nin öğretmenlik formasyonu vardır. Günlük antrenman programı uygulayanların (Tablo 37) %55'inin öğretmenlik formasyonu vardır.

Halk oyunları öğreticilerinin yıllık, aylık, haftalık ve günlük antrenman programı uygulama durumları ile halk oyunları öğretmenliği tecrübesi arasındaki ilgiyi test etmek amacıyla gerçekleştirilen ki kare analizi sonuçlarına göre (Tablo 38), (Tablo 39), (Tablo 40), (Tablo 41) de herhengi bir ilgi bulunmamıştır.

5.2. TARTIŞMA

Araştırmanın sonuçlarını göz önünde bulundurduğumuzda halk oyunları eğitimini gerçekleştiren eğitimcilerin yüzde ellisinden fazlasının öğretmenlik formasyonu almadıkları gözlenmiştir.

Buradan yola çıkılarak öğretmenlerin eğitimin temel kavramları ile ilgili, kullanılan yöntemlerle ilgili, derste kullanılacak olan materyalleri kullanma becerileri ile ilgili, öğrencilerin duyuşsal, bilişsel ve psikomotor gelişimleri ile ilgili bilgi sahibi olmadıkları, çeşitli öğrenme kuramları ile ilgili bilgilerinin bulunmadığı, öğrenmede öğrenciler arasında oluşan bireysel farklılıklar ile ilgili bilgilerinin yeterli seviyede olmadığı, günlük, haftalık, aylık ve yıllık antrenman programı hazırlama konusunda eksik yanlarının olduğu, alan ile ilgili özel öğretim yöntemlerine başvurmadıkları görülmüştür.

Halk oyunları öğretmenlerinin derslerde uygulayabilecekleri özel bir antrenman programlarının olmaması onların bu konuda yetersiz eğitim vermelerine sebep olmaktadır. Bu durumda her bireyin farklı antrenman programları uygulamasına sebep olmaktadır. Araştırmanın sonucunda antrenman programı uygulamayanların oranı % 65 oranında ve oldukça yüksek çıkmıştır. Bu durumda halk oyunları öğretiminde antrenman kavramının yeniden gözden geçirilerek yeni bir antrenman programı hazırlanması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Antrenman programının içeriğinde beden eğitimi ve sporda kullanılan öğretim yöntemleri ile beden eğitimi ve sporda psiko-motor alanla ilgili hedeflerin göz önünde bulundurulduğu bir eğitim süreci mutlaka bulundurulmalıdır.

Halk oyunları öğretmenlerinin içerisinde üniversite mezunu olup yıllık antrenman programı uygulayanların oranları % 72 dir. Bu da iyi bir eğitim sürecinden geçenlerin alan ile ilgili olarak daha iyi bir eğitim süreci oluşturdıklarını göstermektedir.

Halk oyunlarının öğretiminin gerçekleştiği alanın fiziki şartlarını eğitimcilerin olumsuz bulduğu gözlemlenmiştir. Bir eğitimin iyi bir şekilde sürdürülebilmesi için eğitimin yapıldığı alanın şartlarının yeterli olması gerekmektedir. Fakat genellikle halk oyunları eğitimi okulların boş koridorlarında sürdürülmektedir. Buda istenilen programın yerine getirilmesinde olumsuzluk yaratmaktadır.

5.3. ÖNERİLER

Halk oyunları öğretiminde istenilen hedeflere ulaşabilmek için halk oyunları öğretmenlerinin öğretmenlik mesleği ile ilgili olan tüm pedagojik formasyon derslerini almaları zorunlu hale getirilmelidir. Aksi halde yukarıda belirtilen meslek ile ilgili olan yeterliliklerin oluşması asla mümkün olamayacaktır. Halk oyunlarında öğrencilerde istenilen davranışların değişikliklerinin kalıcı hale gelmesi için öğretmen adaylarının iyi bir eğitim sürecinden geçerek mesleğe başlamaları gerekmektedir. Beden eğitimi öğretmenliği bölümünde geçmişte zorunlu ders olan halk oyunları dersinin seçmeli ders haline getirilmesi, konservatuarlarda öğrenim gören halk oyunları bölümü öğrencilerinin öğretmenlik formasyonu almıyor olmaları halk oyunları dersinde istenilen eğitim ve öğretimin oluşmasını engellemektedir.

Hareket eğitiminin bir parçası olan halk oyunlarında beden eğitimi ve sporda kullanılan öğretim yöntemlerinin, psikomotor alanla ilgili hedeflerin göz önünde bulundurulduğu bir antrenman programlarının hazırlanması gerekmektedir. Öğrencilerin öğrenme düzeylerindeki farklılıklarını içeren, işbirliği içerisinde çalıştıkları, tüm öğrencilerin katılımının sağlandığı, öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal özelliklerine hitap eden bir antrenman programı hazırlanmalıdır.

5.3.1. ANTRENMAN PROGRAMI UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Demirel (2005, s.5) program geliştirmeyi, eğitim programının hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme öğeleri arasındaki dinamik ilişkiler bütünü olarak tanımlamıştır.

Program Geliştirme, gerek okul içinde gerek okul dışında milli eğitimin ve okulun amaçlarını gerçekleştirmek üzere düzenlenen içerik ve etkinliklerin uygun yöntem ve tekniklerle geliştirilmesine yönelik koordine çabaların tümüdür. (Varış, 1997, s.17)

5.3.1.1. Antrenmanın Süreklilik Göstermesi

Halk Oyunları antrenmanlarında uygulanması gereken en önemli özellik antrenmanın süreklilik göstermesidir. Antrenmanın süreklilik göstermesi öğrencilerin uyum ve adaptasyon süreçlerinin uygun hale getirilmesini sağlayacaktır.

5.3.1.2. Antrenmanın Amacı

Halk oyunları antrenmanın amacı konusunda antrenörler tam olarak kesin karar vermiş olmalıdırlar. Antrenmanların amacı arasında sporcuların aktif olmaları, sosyal yaşam sürmeleri, gelenek ve göreneklerini yaşatmak istemeleri, gösteri ve yarışmalara hazırlanmaları söz konusu olabilir. Halk oyunları eğitiminin yapıldığı kurumun amaçları da antrenmanın amaçlarını etkilemektedir. Bu yüzden antrenörler eğitim sürdürdükleri kurumun amaçlarını gözardı etmeden antrenman programları hazırlamalıdır. Antrenmanın amacı hakkında sporcuların da fikir sahibi olmaları gerekmektedir.

5.3.1.3. Antrenmanın Planlanması

Halk Oyunlarında uygulanacak olan antrenmanların yıllık, aylık, haftalık ve günlük olarak planlanması gerekmektedir. Böylece sene içerisinde karşılaşılabilecek olan sorun ve problemlere karşı çözüm bulmak çok daha kolay hale getirilecektir.

5.3.1.4. Antrenmanların Şiddeti

Halk Oyunları antrenmanlarında yapılacak olan yüklenmeler yavaş yavaş arttırılmalıdır. Ağır antrenman programları hazırlanması sporcuların isteksiz olmalarına yol açacaktır. Antrenmanın başlangıç bölümlerinde yavaş olan oyunlarla başlanmalı ve daha sonra hızlı oyunlara geçilmelidir. Burada öğrencilerin antrenmanlara uyum göstermeleri kolaylaşacaktır.

5.3.1.5. Antrenmanlarda Kullanılan Öğretim Yöntemleri

Özellikle yeni başlayan sporcularda başlangıç safhasında öğrencilerin daha kolay anlayabilecekleri oyunlar seçilmelidir. Burada öğrencilerin ritim duygularının ölçüleceği, halk oyunlarının ve öğretilecek olan yörenin tüm özelliklerini taşıyan oyunlardan başlanmalıdır. Parçadan bütüne yöntemiyle oyunların öğretilmesi halk oyunları antrenmanlarının uyum sürecini azaltacaktır. Öğrencilere aynı yörenin 2/4'lük bir oyunu ile başlangıç yapıldıysa yine aynı yörenin 7/8'lik ve 9/8'lik oyunları ile de öğretim yapılmalıdır. Böylece öğrencilerin antrenman içerisinde farklı ritimlere uyum sağlanmaları sağlanacaktır.

5.3.1.6. Antrenmana Katılan Sporcuların Bireysel Farklılıkları

Yapılacak olan antrenman programlarında sporcuların yaş, fiziksel özellikleri, bireysel farklılıkları, cinsiyet farklılıkları, Antrenman ve yarışmaların düzenleneceği alanların özellikleri, öğretilecek olan halk oyunları yöresinin özellikleri mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır.

5.3.1.7. Antrenmanın Yoğunluğu

Yapılacak olan antrenman programları sporcuların yarışma ve gösterilerine uygun bir şekilde düzenlenmelidir. Özellikle halk oyunları yarışmalarında antrenmanlar müsabakalar yoğunlaştıkça arttırılmaktadır. Antrenörlere halk oyunları antrenmanlarını uygulama durumları sorulduğunda antrenman sayılarının yarışmaya 15 gün kala arttırıldığı gözlemlenmiştir. Ve bu süreçte antrenman sürelerinin çoğaldığı da gözlemlenmektedir. Antrenman sayıları ve süreleri tüm yıla yayılmalı uygun dinlenme aralıkları belirlenerek uygulanmalıdır.

Özellikle yarışmalardan bir gün önce halk oyunları ekiplerinin geç saatlere kadar antrenmanlar yaptıkları bilinmektedir. Bu süreçte öğrencilerin fizyolojik ve psikolojik açıdan hazır hale gelmeleri olumsuz olarak etkilenmektedir. Bu durum sporcuların gereksiz yere stres altına girmelerine, yorgunluk ve sakatlıkların artmasına sebep olmaktadır. Sporcuların dinlenme zamanları antrenman programlarında iyi bir şekilde hazırlanmalıdır. Böylece gereksiz sakatlıkların önüne geçilmiş olacaktır.

5.3.1.8. Zihinsel Antrenman

Antrenman uygulamalarında sadece fiziksel hazırlıklar yapılmaktan kaçınılmalıdır. Halk oyunları yarışmalarında yapılacak olan bireysel hataların telafisinin olmaması sporcuların büyük bir baskı altında kalmalarına neden olmaktadır. Bu yüzden sporcuların psikolojik açıdan hazır hale getirilmeleri büyük önem taşımaktadır. Yapılacak olan hatalar sonucunda sporcuların hata yapmamış gibi oynamaya devam etmeleri ve bunun her müsabakada yaşanabilecek normal bir durum olduğu fikrinin sporculara aşılanmış olması onların başarı düzeylerinin artmasına sebep olacaktır.

5.3.1.9. Antrenmanlarda Eşlik Eden Müzisyenler

Halk oyunları müsabakalarında en önemli faktörlerden biri müzisyenlerdir. Halk oyunları hocalarının antrenmanlarda bir ritim aleti çalarak sporculara eşlik etmeleri öğrencilerin uyum sürecini azaltmaktadır. Fakat yarışmalarda farklı müzisyenlerle çalışılması ve bu müzisyenlerin sadece yarışmalardan bir gün önce antrenmanlara eşlik etmesi öğrencilerin uyum süreçlerini zorlaştırmaktadır. Bu yüzden bu müzisyenlerden yarışmalarda eşlik eden ana sazlar ile sadece yarışma zamanlarında değil ara dönemlerde de çalışmak öğrencilerin koordinasyonunu ve adaptasyon süreçlerini hızlandıracaktır. Otantik dalda yapılan yarışmalarda genellikle 2 ya da 4 müzisyen eşlik ettiğinden bu problem daha az yaşanmaktadır. Düzenlemeli dalda ekiplere eşlik eden müzisyen ve müzik aletlerinin sayısı 8 ile 24 arasında değişmektedir. Düzenlemeli dalda yarışan ekiplerde yarışma öncesi en az 3 gün boyunca belirlenen zaman dilimlerinde ekibe eşlik edecek olan tüm sazlarla beraber antrenmanlar yapılmalıdır.

5.3.1.10. Sporcuların Cinsiyeti

Sporcuların arasındaki cinsiyet farklılıkları antrenmanlarda göz önünde bulundurulmalıdır. Bayanların menstural günleri göz önünde bulundurularak o günkü çalışmalara katılmaları konusunda zorlamalar yapılmamalıdır.

5.3.1.11. Antrenman ve Yarışmaların Düzenleneceği Alanlar

Yarışmaların ve gösterilerin düzenleneceği alanların antrenörler tarafından önceden tespit edilerek antrenman programları düzenlenmelidir. Öğretilecek olan halk oyunları yöresinin özellikleri mutlaka göz önünde bulundurularak antrenman programları hazırlanmalıdır. Antrenör tarafından antrenman yapılacak olan alanın fiziksel olarak hazır hale getirilmesi gerekmektedir. Bu alanın bakımı hijyenik şartları antrenör tarafından kontrol altında tutulmalıdır.

5.3.1.12. Antrenmanlarda Kostüm Kullanılması

Halk oyunları antrenmanlarında sadece yarışmalardan bir iki gün önce kostümlü provalar yapılmaktadır. Bu durum da öğrencilerin adaptasyonunu azaltmaktadır. Bu yüzden antrenörler ara dönemlerde mutlaka sporcuların kostüm ile antrenmanlara çıkmalarını sağlamalıdır. Bu yüzden antrenman programlarına kostüm ve müzisyenli provaların sık olarak konulması gerekmektedir.

5.3.1.13. Antrenmanlarda Öğrencilerin Uyum Süreçlerini Hızlandırmak İçin Düzenli Olarak Eşlik Etmesi Gereken Ana Sazlar

Karşılama Dalları İçin: Davul, Zurna, Klarnet

Horon Dalları İçin: Kemençe, Tulum, Davul

Zeybek Dalları İçin: Zurna, Davul,

Bar Dalları için: Zurna, Davul

Halay Dalları İçin: Zurna Davul

Kaşıkla Oynanan Oyunlar İçin: Davul, Klarnet, Kaşık

5.3.2. HALK OYUNLARINDA ÖRNEK ANTRENMAN PROGRAMI UYGULAMASI

5.3.2.1 GİRİŞ BÖLÜMÜ

Giriş bölümünde öğretilecek olan halk oyunları yöresi ya da yöreleri ile genel ve özel bilgiler verilmesi, yıl içerisinde düzenlenecek olan aktiviteler ve ders sırasındaki ana hedeflerin net olarak öğrencilere aktarılması, öğrencilerin derse ilgilerinin artırılması sağlanmalıdır. Yaklaşık olarak 5-10 dakikadan oluşmaktadır. Bu bölümde öğrencilerin psikolojik olarakta hazırlanmaları sağlanmalıdır.

5.3.2.2 ISINMA

Genel ve Özel olarak ikiye ayrılmaktadır.

Genel Isınma

Bu bölümde halk oyuncuların yapılacak olan antrenmanın içeriğine göre hazır duruma getirilmesi planlanmalıdır. Yaklaşık olarak 15-20 dakikadan oluşmalıdır. Bu süreçte öğrencilerin düz koşular yapmalarından sonra, esneklik çalışmaları yapılarak dersin esas devresine hazır hale gelmeleri sağlanmalıdır. Burada yapılacak olan egzersiz çalışmalarında boyundan ayaklara ya da ayaklardan boyuna doğru bir egzersiz programı hazırlanmalıdır. Genellikle büyük kas gruplarının çalışması sağlanmalı küçük kas gruplarının egzersizleri daha sonra yapılmalıdır.

Özel Isınma

Bu bölümde dersin ana devresinde yapılacak olan çalışmalara uygun olarak öğretilecek olan yöreye ve oyuna göre 10 ile 15 dakika süreyle özel ısınmalar yapılmaz. Örneğin Akçaabat yöresinde sallamaların olduğu ana bölüme geçişi kolaylaştırmak amacıyla öğrencilere ayaklarını sağa ve sola sallayarak koşular yapmaları sağlanmalıdır.

Artvin yöresi Hemşin oyunu oynayarak öğrencilerin ısınması sağlandıktan sonra, aynı oyunun adımlarının bulunduğu Edirne yöresi oyunlarından arzu ile kamberin öğretilmesi.

5.3.3.3. Ana Bölüm

Bu bölümde öğrencilere istenilen oyunun öğretilmesi, öğretilen oyun ile ilgili sağa sola dönüşlerin yapılması, hareket kabiliyetinin sağlanması, öğrencilerin hareketi istenen süre ve hızda yapabilmeleri için sürat çalışmaları yapılması, öğrencilerin tek tek ve grup halinde koordineli bir şekilde hareket etmelerinin sağlanması, ritm eşliğinde istenilen hızda yüklenmeler yapılması, oyunların birbiri ardına eklenerek dayanıklılık çalışmaları yapılması sağlanmalıdır.

5.3.3.4. Bitirme Devresi

Bu bölümde sporcuların ani bir şekilde dinlenme devresine geçmeden başlangıç seviyesindeki gibi egzersiz çalışmaları yaptırılarak dinlenmesi sağlanmalıdır. Böylece sporcularda istenmeyen ağrılardan kurtulmaları bir sonraki çalışmalara geçiş öncesinde dinlenmeleri sağlanacaktır.

5.3.3.5. Değerlendirme Evresi

Bu bölümde antrenmanın değerlendirmesi yapılır bu değerlendirmede antrenörlerin kendi kendilerine değerlendirme yaptıkları gibi, öğrencilerle de bu değerlendirmeleri paylaşımları gerekmektedir. Böylece öğrenciler kendini dersin içerisinde daha fazla hissedecek ve derse katılımları artacaktır.

5.3.4. ANTRENMANLARDA MÜSABAKA ÖNCESİ DÖNEM

Antrenörlere düşen görevlerden bir tanesi yapılacak olan yarışma, gösteri, festival ya da değişik organizasyonlardan öğrencilerin bilgi sahibi olmalarını sağlamaktır. Öğrencilerin katılacakları organizasyonlardan bilgi sahibi olmaları onların hazır bulunuşluk düzeylerini artıracaktır. Öğrencilerin katılacakları organizasyonun önemi hakkında bilgi sahibi olmaları motivasyonlarını artıracaktır.

Halk oyunları gösteri, yarışma ve festivallerinde sahne bilgisi çok önemlidir. Bu konuda öğrencilerin yeterli bilgiye sahip olmaları antrenörlerin görevleri arasındadır. Birçok yarışma 12 m'ye 18 m (Üniversiteler Yarışmaları) ile 10 m'ye 12m (Milli Eğitim Bakanlığı Yarışmaları) arasında sahnelerde oynanmaktadır. Özellikle grup ve il yarışmalarında spor salonlardan yararlanıldığı için bu sahne ölçülerinde problem yaşanmamaktadır. Fakat Türkiye finallerinde yarışmaların daha çok turistik bölgelerde yapıldığından, bu bölgeler de spor salonları ya da uygun sahneler olmadığından bu ölçülerde değişiklikler olduğu gözlemlenmektedir. Bu durumda yarışmacı ekiplerin performansını olumsuz yönde etkilemektedir. Çünkü antrenman yapılan alanın küçülmesi oyuncuların o alanlara olan alışkanlığından dolayı problem yaratmaktadır. Bu durumda öğrencilerin ayak uydurabilmelerinin kolaylaştırılması için antrenörler öğrencilerine değişik alanlarda antrenman yaptırmaları gerekmektedir.

Antrenörlerin görevlerinden biri de takımın müsabakalara hazırlanmasında gerekli şartların sağlanmasıdır. Burada yarışma ve gösteri öncesinde öğrencilerin müzikli prova yapmaları çok önemlidir. Özellikle yarışma öncesinde öğrencilere mutlaka önemli bir gösteri yapmalarının imkanı sağlanmalıdır. Burada tüm müzisyenlerin hazır bulunacakları ve gruba eşlik edecekleri bir antrenman programı hazırlanmalıdır. Öğrencilerin önemli müsabakalar öncesinde okul içi ve ya kurum dışında etkinliklere katılmaları sağlanmalıdır. Daha önce yapılmış olan müsabakalardan örneklerin onlara izlettirilmesi onların bu konuda bilgi sahibi olmalarını sağlayacaktır. Yapılan gösteri ve çalışmaların öğrencilere izlettirilmesi sağlanıp onların kendi hatalarını görmeleri, tartışmaları sağlanmalıdır.

5.3.5. HALK OYUNLARI ANTRENMANLARININ BAŞARIYA ULAŞMASI İÇİN GEREKLİ ŞARTLAR

a- Sporcular özel yaşantılarına dikkat etmelidir. Özellikle lise, üniversite çağındaki yaş gruplarında özel yaşantıya dikkat edilmesi çok önemlidir. Performans sporcularının düzenli yaşam sürmeleri antrenmanlarda olumlu sonuçlar almalarını sağlayacaktır.

b- Antrenmana gelen grup öğrencilerden oluşuyor ise, öğrencilerin okula devam etmelerini engellemeyecek şekilde antrenman programları hazırlanmalıdır. Bu aşamada öğrencilerin sınav dönemleri ve tatil süreleri antrenman programları hazırlanırken göz önünde tutulmalıdır.

c- Sporcuların çevresel faktörleri göz önünde bulundurulmalıdır. Sporcularının ailelerinin, arkadaşlarının, çalışıyor iseler çalıştıkları kurumların halk oyunlarına ilgi göstermelerinin sağlanması antrenmanların olumlu geçmesine, sporcularının motivasyonlarının artmasına sebep olacaktır.

d- Antrenörler sporculara antrenman dönemleri dışında da sigara, alkol, uyuşturucu v.b yabancı maddelerden uzak durmaları konusunda bilgi vermelidir. Onlara örnek teşkil edecek davranışlarda bulunulmalıdır. Antrenör öğrencilerine örnek davranışlar sergilemeli bu tür alışkanlıkları öğrencilerin yanında kesinlikle kullanmamalıdır.

e- Halk oyunlarının bir takım oyunu olduğu öğrencilere iyi bir şekilde anlatılmalıdır. Antrenörlerin uzun süredir halk oyunu oynayan öğrencilerin antrenmanlara katılımını sağlamada zorlandıkları görülmektedir. Bu durumda yapılması gereken öğrenciye görevler vererek onların derse katılımını sağlamaktır. Antrenmanlarda yöreyi bilen, önceden halk oyunları öğrenmiş öğrencilere gruplar vererek onların diğer öğrencilere oyun öğretmesini sağlamak onların antrenmanlarını katılımını arttıracaktır.

f- Sporcular antrenman dönemlerinde ve yarışma dönemlerinde düzenli bir uyku ve dinlenme alışkanlığına sahip olmalıdır.

5.3.6. OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE GÜNLÜK ANTRENMAN PROGRAMI ÖRNEĞİ (4-6 YAŞ)

Bu dönem yaş gruplarında antrenman programları düzenlenirken antrenörlerin yapması gereken çocukların oyun döneminde olduklarının unutulmamasıdır.

Bu yüzden öğretilecek olan halk oyunlarının günlük hayatla ilgili olması onların antrenmanlara katılımını arttıracaktır. Daha çok oyun formunda olan onların ilgisini çekecek olan antrenman programları düzenlenmelidir.

Bu bölümde yapılacak olan halk oyunları antrenmanlarında performans antrenmanı yapılmayacağından daha çok antrenörler oyun formunda olan antrenman programları hazırlamalıdır. Bu aşamada örneğin bir düğün ortamı yaratılarak öğrencilere görevlerin verileceği, hareket kabiliyetlerinin arttırılacağı antrenman programları hazırlanmalıdır. Onların hayal dünyasında canlandırabilecekleri bir program hazırlanmalıdır.

a- Giriş Bölümü

Bu bölümde halk oyunları ile ilgili genel bilgiler verilmesi gerekmektedir. Öğrencilerin ilgilerine çekecek olan geçmişte yaşanan düğünler, efsaneler, masallar, kına geceleri ile ilgili bilgiler verilmesi neticesinde dikkat çekici bir antrenman sürecine giriş yapılması antrenmanın verimini arttıracaktır. Öğrencilerin ritm ile beraber harekete eşlik edebilmeleri için el ile alkış yapılarak onların aynı hareketi yapmalarının sağlanması istenmelidir. Giriş bölümü 5- 10 dakikadan oluşmalıdır.

b- Isınma Bölümü

Antrenman öncesinde halk oyunları öğretmeni öğrencilerin hazırbulunuşluluk düzeyleri ile ilgili ana sınıfı öğretmenlerinden bilgiler elde etmelidir. Bu yaş çocuklarda ilk derste halk oyunları antrenörüne karşı bir güvensizlik oluşması söz konusudur. Bunu aşmak için en önemli unsur ana sınıfı öğretmenlerinin ilk derslerde aktif katılımının sağlanmasıdır.

Halk oyunları öğretiminde antrenörler genellikle rakamları kullanmaktadırlar. Eğer öğrenciler bu rakamları bilmiyorlarsa ana sınıf öğretmenleri ile ortak hareket edilerek rakamların öğretilmesi antrenmanların sürecini olumlu etkileyecektir.

Genel ısınma periyodunda öğrencilere bir dairenin etrafında el vurarak koşular yapmaları istenmelidir. Bu koşularda esnasında öğrencilerin bildikleri şarkılar söylenerek koşmaları motivasyonlarını arttıracaktır. Koşu bittikten sonra öğrencilerin yukarıdan aşağıya ya da aşağıdan yukarıya egzersiz yapmaları sağlanmalıdır. Bu bölüm 10 -15 dakikadan oluşmalıdır. Öğrencilere öğretilcek olan oyun yöresi ile ilgili bilgiler verdikten sonra oyun öğretimine geçilmelidir.

Özel Isınma: Bu bölümde dersin ana devresinde yapılacak olan çalışmalara uygun olarak öğretilecek olan oyun ya da oyunlara göre ısınma yapılmalıdır. Örneğin öğretilecek olan oyun Diyarbakır yöresinden delilo oyunu ise 4 adım öne 4 adım geriye gidilerek sayısal olarak saymalar yapılması öğrencilerin oyuna ilgilerini arttıracaktır.

c- Ana Bölüm

Bu bölümde öğrencilere öğretilecek olan oyunun adım basamakları gösterilerek, oyun ile beraber hareket etme kabiliyetlerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Belirlen rakamlar ile oyunun öğretilmesi ve bir ritim aracına vurularak istenilen hız ve sürede oyunun yapılması, koordineli olarak, grup halinde ve aynı zamanda hareketleri yapmalarının sağlanması bu bölümde gerçekleşmektedir. Örneğin kına gecesi antrenör tarafından öğretilecekse, yapılması gereken öğrencilere yapacakları görevlerin anlatılması, onların gelin, damat, gelinin sağdıçları, kına tepsisini taşıyan öğrencilerin belirlenmesi, gelinin annesinin belirlenmesi, damadın belirlenmesi ve onların bu süreçte hareket eğitimlerinin sağlanması bu bölümde olmaktadır. Öğrencilere yapacakları görevler tek tek anlatıldıktan sonra grup halinde de yapılması sağlanmalıdır. Bu görevler bitirildikten sonra antrenmanda bir ders içerisinde 2-3 kez tekrarlanarak tüm ekibin katılımı ile oyunun kalıcı şekilde öğretilmesi sağlanmalıdır.

d- Bitirme Devresi: Bu bölümde öğrencilerin egzersiz çalışmaları yaparak bir sonraki antrenmanlara hazır hale gelmeleri sağlanır.

Öğrencilere bir sonraki antrenman programı hakkında heveslendirici bilgiler verilmesi olumlu sonuçlar doğmasına sebep olacaktır.

e- Değerlendirme Evresi

Bu bölümde antrenmanın değerlendirmesi yapılır. Öğrencilerin öğrendikleri oyunlar hakkında düşünceleri alınarak antrenmanın sonuçları ile ilgili antrenörlerin fikir sahibi olması sağlanır. Bu bölümde öğrencilerin yetenek ve kabiliyetleri göz önünde tutulmalıdır. Böylece bir sonraki antrenmanlarda öğrencilere ne kadar yüklenme yapılacağı konusunda bilgi sahibi olunmuş olur.

5.3.7.İLK ÖĞRETİM BİRİNCİ KADEME GÜNLÜK ANTRENMAN PROGRAMI ÖRNEĞİ (7-11 yaş)

Bu dönem ilköğretim çağında öğrencilerin algılama düzeylerinin hızlandığı ve gelişim antrenmanlarının hızlandığı dönemdir. Buna rağmen antrenmanlarında performans düzeyinde sporcularla çalışmadığı göz önünde bulundurularak antrenman programları düzenlenmelidir. Antrenmanlarda üzerinde durulması gereken öğrencilere yörelerle ilgili genel bilgiler verilmelidir. Oyunlar öğretildikten sonra parça parça birleştirilerek kareografi yapılmalıdır. Kareografi yapılırken öğrencilerin yaş durumları göz önünde bulundurulmalıdır. Onların gidebilecekleri mesafeler göz önünde bulundurularak kareografler yapılmalıdır. Ders programları göz önünde tutularak programlar yapılmalıdır. Bu dönem yarışmaların başladığı dönemdir. Antrenman programları yarışmalar göz önünde bulundurularak düzenlenmelidir. Özellikle birinci ve ikinci sınıfta öğrenciler yarışmalardan uzak tutulmalı gösteriler üzerinde durulmalıdır. Üç, dört ve beşinci sınıflarda yarışmalara teşvik edilmelidir. Öğrencilere yarışmaların bir araç olduğu ve bunun sonucunda kaybetmenin de olduğu antrenörler tarafından öğretilmelidir. Yarışma periyodunda öğrencilerin mental açıdan da hazırlanması için antrenmanlarda çalışmalar yapılması zorunludur.

a- Giriş Bölümü

Bu bölümde halk oyunları ile ilgili genel bilgiler verildikten sonra öğretilecek olan yöre ile ilgili bilgilerden de bahsedilmelidir. Öğretilecek olan oyunun ritmik yapısı ve özellikleri ile ilgili bilgiler bu bölümde anlatılmalıdır. Antrenmanın giriş bölümü 5- 10 dakikadan oluşmalıdır.

b- Isınma Bölümü

Bu bölümde öğrencilerin düz koşular yaparak 5-10 dakika ısınma sürecine başlamaları gerekmektedir. Koşu bittikten sonra öğrencilerin yukarıdan aşağıya ya da aşağıdan yukarıya egzersiz yapmaları sağlanmalıdır. Bu bölüm 15-20 dakikadan oluşmalıdır.

Özel Isınma: Bu bölümde dersin ana devresinde yapılacak olan çalışmalara uygun olarak öğretilecek olan oyun ya da oyunlara göre ısınma yapılmalıdır. Sıçramaların ve koşmaların olduğu bir oyun oynatılacaksa kısa süreli sıçrama ve koşmalar yapılmalıdır.

c- Ana Bölüm

Bu bölümde öğrencilere bir kez oyunun tamamı antrenör tarafından gösterilmelidir. Sonrasında parçadan bütüne yöntemiyle oyunun öğretimi gerçekleştirilmelidir. Bu aşamadan sonra öğrenciler oyunu gerçekleştirdikleri sırada antrenörün bir ritim aleti çalarak eşlik etmesi gerekmektedir. Antrenörlerin birinci sınıf öğrencilerinde öğrencilerin sayılar ile ilgili hazır bulunuşluluk düzeyleri hakkında fikir sahibi olmaları gerekmektedir. Halk oyunları ekiplerinde yarışma ve gösterilerde 7 ile 11 dakikalık sürelerde performans sergilenmektedir. Bu bölümde oyunların öğretiminden sonra kareografi yapılması gerekmektedir. Bu aşamalar geçildikten sonra antrenmanda tüm gösteri 5-6 kez tekrarlanarak tüm ekibin katılımı ile oyunun kalıcı şekilde öğretilmesi sağlanmalıdır.

Her tekrar arasında mutlaka 6-7 dakikalık dinlenmeler verilmelidir. Yarışma ve gösteri dönemlerinde müzikli antrenmanlar bu bölümde gerçekleşmelidir.

d- Bitirme Devresi: Bu bölümde öğrencilerin egzersiz çalışmaları yaparak bir sonraki antrenmanlara hazır hale gelmeleri sağlanır.

e- Değerlendirme Evresi

Bu bölümde antrenmanın değerlendirmesi yapılır. Öğrencilerin öğrendikleri oyunlar hakkında düşünceleri alınarak antrenmanın sonuçları ile ilgili antrenörlerin fikir sahibi olması sağlanır. Yapılan gösteri ve yarışmalarla ilgili videoların izlenmesi bu bölümde olmalıdır.

5.3.8. İLK ÖĞRETİM İKİNCİ KADEME GÜNLÜK ANTRENMAN PROGRAMI ÖRNEĞİ (11-14 yaş)

İlköğretim ikinci kademede antrenmanlarında performans düzeyine geçiş antrenmanları uygulanmaktadır. Bu dönemde kareografi yapılırken ilköğretim birinci kademeye göre daha zor düzenlemeler yapılması mümkündür. Fizyolojik açıdan kilo ve boy artışının gelişimleri ilköğretime göre çok daha fazladır. Bu yüzden zor kareografilere uyum sağlamaları daha kolay hale gelmiştir. Öğrenci oldukları için ders programları göz önünde tutularak antrenman programları düzenlenmelidir. Bu dönemde yarışmaların başladığı dönemdir. Antrenman programları yarışmalar göz önünde bulundurularak düzenlenmelidir.

a- Giriş Bölümü

Öğretilecek olan oyunun ritmik yapısı ve özellikleri ile ilgili bilgiler bu bölümde anlatılmalıdır. Antrenmanın giriş bölümü 5- 10 dakikadan oluşmalıdır.

b- Isınma Bölümü

Bu bölümde öğrencilerin düz koşular yaparak 5-10 dakika ısınma sürecine başlamaları gerekmektedir. Koşu bittikten sonra öğrencilerin yukarıdan aşağıya ya da aşağıdan yukarıya egzersiz yapmaları sağlanmalıdır. Bu bölüm 15-20 dakikadan oluşmalıdır.

Özel Isınma: Bu bölümde dersin ana devresinde yapılacak olan çalışmalara uygun olarak öğretilecek olan oyun ya da oyunlara göre ısınma yapılmalıdır. Örneğin zeybek oyunlarından çökmeli oyunlar oynanacaksa egzersiz kısımlarında bu durum göz önünde bulundurulmalı ve oyuna özel kas grupları çalıştırılmalıdır.

c- Ana Bölüm

Oyun öğretiminde ilkokul birinci kademedeki farkı yoktur. Fakat antrenmanlarda öğretilen oyunların zorluk derecesinde artmalar olması söz konusudur. Antrenmanların sürat ve dayanıklılık ve yüklenmelerin şiddetinde artmalar görülmesi gereklidir. Hızlı oyunlara ve ritmik olarak zor oyunlara geçiş yapılması uygun hale gelmiştir.

Kareografiye geçildikten sonra 5-6 kez tekrarlanarak tüm ekibin katılımı ile oyunun kalıcı şekilde öğretilmesi sağlanmalıdır. Her tekrar arasında mutlaka 6-7 dakikalık dinlenmeler verilmelidir. Yarışma ve gösteri dönemlerinde müzikli antrenmanlar bu bölümde gerçekleşmelidir.

d- Bitirme Devresi: Bu bölümde öğrencilerin egzersiz çalışmaları yaparak bir sonraki antrenmanlara hazır hale gelmeleri sağlanır.

e- Değerlendirme Evresi

Bu bölümde antrenmanın değerlendirmesi yapılır. Öğrencilerinde katılımı ile beraber değerlendirmeler yapılmalıdır. Bu bölümde somut işlemlerden soyut işlemlere geçiş olduğu için öğrencilerin antrenman durumlarını sorgulamaya başladıkları dönemdir. Antrenman ve içeriği ile ilgili eleştirel bakış açısı geliştirebilecekleri dönemdir. Antrenmanın içeriği ile ilgili paylaşımlarda bulunmak onları olumlu etkileyecektir.

5.3.9. LİSE DÖNEMİ (15-17 yaş), ve ÜNİVERSİTE, DERNEK (18 ve yukarı yaş) ÖRNEK GÜNLÜK ANTRENMAN PROGRAMI

Performans düzeyi antrenmanlarının başladığı dönemdir. Özellikle dernek ve üniversitelerde bir yöre yerine öğrencilerin farklı antrenörler ile çok sayıda yöreler öğrendikleri dönemdir. Bu dönemde yaşanan en büyük problem antrenman zamanlarının düzenlenmesidir.

Sporcuların antrenman programları yapılırken öğrendikleri yörelerin özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır. Antrenman içerisinde öğretilen oyunların kareografisinin zorluk derecesinin en üst düzeyde olduğu dönemdir. Oyunların tekrar sayısı 6-7 arası değişmeli dinlenme araları 6-7 dakika arasında olmalıdır. Özellikle 3 yöre yarışmaya katılan ve sahnede 20 dakika ve üzeri kalan ekiplerde dinlenme araları da 10 ile 15 dakika arasında değişmelidir.

a- Giriş Bölümü

Öğretilecek olan oyunun ritmik yapısı ve özellikleri ile ilgili bilgiler bu bölümde anlatılmalıdır. Antrenmanın giriş bölümü 5- 10 dakikadan oluşmalıdır.

b- Isınma Bölümü

Bu bölümde öğrencilerin düz koşular yaparak 10-15 dakika ısınma sürecine başlamaları gerekmektedir. Koşu bittikten sonra öğrencilerin yukarıdan aşağıya ya da aşağıdan yukarıya egzersiz yapmaları sağlanmalıdır. Bu bölüm 15-20 dakikadan oluşmalıdır.

Özel Isınma: Bu bölümde dersin ana devresinde yapılacak olan çalışmalara uygun olarak öğretilecek olan oyun ya da oyunlara göre ısınma yapılmalıdır.

c- Ana Bölüm

Antrenmanlarda öğretilen oyunların zorluk derecesi son aşamasındadır. Antrenmanlarda sürat, dayanıklılık ve yüklenmelerin şiddetinde artmalar görülmesi gereklidir. Kareografiye geçildikten sonra 6-8 kez tekrarlanarak tüm ekibin katılımı ile oyunun kalıcı şekilde öğretilmesi sağlanmalıdır. Her tekrar arasında mutlaka 6-7 dakikalık dinlenmeler verilmelidir. Yarışma ve gösteri dönemlerinde müzikli antrenmanlar bu bölümde gerçekleşmelidir.

d- Bitirme Devresi: Bu bölümde öğrencilerin egzersiz çalışmaları yaparak bir sonraki antrenmanlara hazır hale gelmeleri sağlanır.

e- Değerlendirme Evresi

Bu bölümde antrenmanın değerlendirmesi yapılır. Öğrencilerin katılımı ile beraber değerlendirmeler yapılmalıdır. Antrenörler kendi yaptıkları hataları görüp tekrarlamamaları konusunda değerlendirmeler yapmalıdırlar.

5.3.10. HALK OYUNLARINDA ZİHİNSEL ANTRENMAN

Antrenman ve yarışmalarda sporcuların zihinsel açıdan hazır hale getirilmeleri konusunda antrenörler hazırlıklar yapmalıdır. Halk oyunlarında özellikle yarışmalar öncesinde sporcuların zihinsel açıdan problemler yaşadıkları kaçınılmazdır. Bunun sebebi sporcuların yapacakları bir hatanın tüm ekibin puanının silinmesine sebep olması ve hatanın telafisinin olmamasıdır.

Burada antrenörün görevi sporcuların hata yapmalarının normal bir durum olduğunu onlara aktarmaktır.

Sporcuların gereksiz strese girmelerini engellemenin yolu onların antrenman periyotlarında zihinsel olarak hazırlamaktan geçmektedir. Antrenmanlarda sporcuların değişen durumlarda neler yapmaları gerektiğinde tam olarak bilgileri olursa bu durum onların zihinsel olarak hazırlanmalarında yardımcı olacaktır. Sporcuların antrenmanlarda mutlaka seyirci önünde oynamaları sağlanmalıdır. Bu süreç onların yarışma dönemlerinde seyircili sahnelerde heyecan ve stresi başarılı olarak yönetmelerine sebep olacaktır. Sporcuların yarışma dönemlerinde müzisyenlerin hata yapabilecekleri fikrini unutmamaları gerekmektedir. Hata yapıldığında oyuncuların durmaması gerektiği oynamaya devam etmeleri gerektiği antrenmanlarda sporculara anlatılmalıdır. Zihinsel antrenman sürecinde sporculara daha önceden yarışmalara ve gösterilere çıkmış olan sporcuların ve takımların videolarının izletilmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

ANLIATAMER F., ÜNAL, Ş. (2004). *Seçilmiş halk oyunları teori ve pratiği*. İstanbul: Beyaz Yayınları.

AY, G. (1990). *Folklor giriş*. İTÜ Yayınları, İstanbul: İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Mezunları Yayınları.

AYDIN, C. (1991). “Öğreticide olması gerekli vasıflar”, Türk Halk Oyunlarının

Öğretiminde Karşılaşılan Problemler Sempozyumu Bildirileri 1990 İstanbul), Kültür Bakanlığı Halk Kültürünü Araştırma Dairesi Yayınları,157, Seminer, Kongre Bildirileri Dizisi,32, Ankara, s. 45-48.

ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİ, (2004). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: M.E.B Yayınları

BİLEN, M. (1999). *Plandan uygulamaya öğretim*. Ankara: Anı Yayıncılık.

BÜYÜKKARAGÖZ S, Cuma, Ç. (1999) *Genel öğretim metotları*. İstanbul: Öz Eğitim Basım Dağıtım LTD Şirketi,

DEMİREL, Ö. (2000). *Planlamadan uygulamaya öğretme sanatı*. (2. Baskı). Ankara: PegemAYayıncılık.

DİLAVER, N.(2004) *Beden eğitimi dersi genel planlaması denetimi*. Bursa: Alp Yayınları.

DÜNDAR, U. (1997). *Antrenman teorisi*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.

DÜNDAR, U. (2003). *Antrenman teorisi*. (6. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım

ERDEN, M. (1998). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. İstanbul:Alkım Yayınları.

EROĞLU, T. (1995). *Halk oyunları ve halayların incelenmesi*. Ankara: 1. Basım, Kılıçaslan Matbaacılık,

ERTÜRK, S. (1984). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Yelken Yayınları.

HARMANDAR, İ.H. (2004) *Beden eğitimi ve spor'da özel öğretim yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım

<http://gokmen.selcuk.edu.tr/documents/edu> Web adresinden 15 Temmuz 2007

tarihinde alınmıştır.

KARASÜLEYMANOĞLU. A. (1992). *Yeni boyutlarıyla spor*.(3. Baskı). Ankara: Engin Yayınları.

KARİP, E. (2002). *Sınıf yönetimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

KURTULUŞ, K. (1996). *Pazarlama araştırmaları*. İstanbul, İ.Ü. İşletme Fakültesi. (310).

KUTER, M., ÖZTÜRK, F. (1999). *Antrenör ve sporcu el kitabı*. Ankara: Bağırhan Yayınları,

M.E.B. (2001). *İlköğretimde etkili öğretme ve öğrenme öğretmen el kitabı*. Ankara: M.E.B Yayınları.

MENGÜTAY, S. (2005). *Çocuklarda hareket gelişimi ve spor*. İstanbul: Morpa Yayınları,

- NUTKU, Ö. (1998). *Oyun, çocuk, tiyatro*, (1998). İstanbul: Özgür Yayınlar.
- ÖZER D.S. ÖZER M.K. *Çocuklarda motor gelişim*, (2004). Ankara: Nobel Basımevi.
- ÖZÇELİK, A.D. (1992). *Eğitim programları ve öğretim*, (3. Baskı). Ankara: ÖSYM Yayınları, Gaye Film, Matbaacılık, A.Ş.
- ÖZTÜRKMEN,A. (1998). *Türkiye’de folklor ve milliyetçilik*. İstanbul: İletişim Yayınları,
- SEVİM, Y. (2006).*Antrenör eğitimi ilkeleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım
- SEVİM, Y. (2006).*Antrenman bilgisi*, (7. Baskı). Ankara:Nobel Yayın Dağıtım
- SÖNMEZ, V.(2004).*Program geliştirmede öğretmen el kitabı*. Ankara: Anı Yayıncılık,
- TAN, N. (1988) *Folklor*, 2. Basım, İstanbul: Halk Kültürü.
- TEZCAN, M. (1994).*Boş zamanların değerlendirilmesi sosyolojisi*. Ankara: Atilla Kitabevi,
- ÜNAL, Ş. (2005). *Türkiye halk oyunları federasyonu ders notları*, İstanbul
- VARIŞ, F. (1997). *Eğitimde program geliştirme*, Ankara: Alkım Kitapçılık,
- YALIN, H.İ. (2001) *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. (5.Baskı) Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

YETİM, A. (1999). Öğretmenlik Mesleği ve Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeninin Sosyal Görevleri. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(3) 222-234.

YILDIZ, B.(1992). *Türk halk oyunları öğretim yöntemleri ve program geliştirme..* Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

EKLER

EK1: HALK OYUNLARI ÖĞRETMENLERİNİN ANTRENMAN PROGRAMI UYGULAMA DURUMLARI

ANKET FORMU

1- Adı Soyadı:

2- Yaşınız?

3- Cinsiyetiniz? () Kadın () Erkek

4- Mesleğiniz?

5- Öğrenim Durumunuz ?

() İlkokul () Ortaokul () Lise () Üniversite

()Yüksek lisans-Doktora

6- Halk oyunları Antrenörlük belgesini aldığınız kurum hangisidir?

() Halk eğitim merkezi öğreticilik kursları () Konservatuarların halk oyunları bölümü mezunu

() B.E.S.Y.O Halk oyunları mezunu () G.S.G.M. Antrenör yetiştirme kursları

() Antrenörlük belgem yok

7- Öğretmenlik formasyonu aldınız mı?

() Evet aldım () Hayır almadım

8- Öğrettiğiniz oyun yöresi?

9- Kaç yıldan beri halk oyunları öğretmenliği yapıyorsunuz?

() 1-5yıl () 6-10 yıl () 11-15 yıl () 16-20 yıl () 21-25 yıl

() 26- 30 yıl

10- Halk Oyunları öğretimini uyguladığınız kurumlar hangileridir?

- ☐ İlköğretim ☐ Lise ☐ Üniversite ☐ Halk Eğitim Merkezi
☐ Dernekler

11- Halk oyunlarını uyguladığınız kurumlarda yaş grupları hangileridir?

- ☐ 5- 6 ☐ 7 -11 ☐ 12- 14 ☐ 15- 17 ☐ 18 - 26
☐ 27-50

12- Halk Oyunları öğretimini uyguladığınız kurumlardaki hedefleriniz nelerdir?

- ☐ Gösteriler ☐ Yarışmalar ☐ Festival

13- Haftada kaç gün antrenman yapıyorsunuz?

- ☐ 1 gün ☐ 2 gün ☐ 3 gün ☐ 4 gün
☐ 5 gün

14- Haftada kaç saat antrenman yapıyorsunuz?

- ☐ 1 saat ☐ 2 saat ☐ 3 saat ☐ 4 saat
☐ 5 saat

15- Halk Oyunları öğretiminde yıllık antrenman programını uyguluyormusunuz?

- ☐ Evet Uyguluyorum ☐ Hayır Uygulamıyorum

16-Aylık antrenman programı uyguluyormusunuz?

- ☐ Evet Uyguluyorum ☐ Hayır Uygulamıyorum

17- Haftalık antrenman programı uyguluyormusunuz?

- ☐ Evet Uyguluyorum ☐ Hayır Uygulamıyorum

18- Günlük antrenman programı uyguluyormusunuz?

☐ Evet Uyguluyorum ☐ Hayır Uygulamıyorum

19- Halk Oyunları öğretiminde kız erkek öğrenciler özel antrenman programını uyguluyormusunuz?

☐ Evet Uyguluyorum ☐ Hayır Uygulamıyorum

20: Halk Oyunları öğretiminde yaş gruplarına göre özel antrenman programını uyguluyormusunuz?

☐ Evet Uyguluyorum ☐ Hayır Uygulamıyorum

21 -- Antrenmanı uyguladığınız alanın fiziki şartlarının uygun buluyormusunuz?

☐ Evet Buluyorum ☐ Hayır Bulmuyorum

HALK OYUNLARI ÖĞRETİMİNDE YILLIK PLAN ÖRNEĞİ

2006-2007 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI 3. SINIFLAR HALK OYUNLARI DERSİ KIRKLARELİ YÖRESİ ÖRNEK YILLIK PLANIDIR.

AY	HAFTA	SAAT	KAZANIMLAR	ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER	ÖLÇME- DEĞERLENDİR ME (kazanımlara ulaşma düzeyi)	AÇIKLAMA
EYLÜL	III	2	Halk oyunları ile ilgili genel bilgilerin verilmesi. Öğrencilerin bildikleri halk oyunları ile ilgili örnekler sergilemelerinin sağlanması	Sunuş yolu, katılım yöntemiyle öğretim,	Öğretmenlerin örnek bir halk oyunları gösterisini cd v.b yolla öğrencilere izletmesi.	Ders öğretmenleri halk oyunları öğretiminde bulunan amaç ve kazanımları göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılabilir.	Burada tüm öğrencilerin derse katılımını sağlamak amacıyla basit oyunlardan hareket eğitimine başlanmalıdır. Kullanılan alanın ve okulun fiziksel şartları göz önünde bulundurularak planlama yapılmalıdır.
	IV	2	Öğretmenin yıl içerisinde öğreteceği oyunlar ile ilgili öğrencilerin ilgisini çekecek kolay ve göze hoş gelen oyunlardan örnekler sunması. Öğrencilerin tüm yörelerde oynanan basit halay çekmesinin öğretilmesi	Gösteri yolu, işbirliği ile öğretim, beden eğitimi öğretiminde algılama basamağı,			

AY	HAFİA	SAAT	KAZANIMLAR	ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER	ÖLÇME- DEĞERLENDİR ME (kazanımlara ulaşma düzeyi)	AÇIKLAMA
EKİM	I	2	Kırklareli yöresi halk oyunları hakkında genel bilgilerin verilmesi Kırklareli yöresi ali paşa oyununun temel duruş pozisyonunun gösterilmesi Kırklareli yöresi kabadayı oyununun temel duruş pozisyonunun gösterilmesi	Komutla öğretim, gösteri yoluyla, işbirliğine dayalı öğretim, kendini değerlendirme, alıştırma yöntemi, halk oyunları öğretiminde bedensel kuruluşun sağlanması.	Ders öğretmenleri seçtikleri kazanımlara ve etkinliklere göre araç-gereçleri okul şartlarına uygun olarak belirleyebilir.		Temel duruş pozisyonlarında tüm öğrencilerin net olarak öğretmeni görebilecekleri bir yerde duruş pozisyonu öğretilmelidir
	II	2	Ali paşa oyununun basamaklanarak öğretilmesi Öğreticilerin kendi kendilerine öğretilen hareketleri yapmalarının istenmesi Kabadayı oyununun öğretilmesi	Komutla, gösteri yoluyla, işbirliğine dayalı öğretim, kendini değerlendirme, alıştırma yöntemi, kendini değerlendirme,	Öğretmenlerin örnek bir halk oyunları gösterisini cd v.b yolla öğrencilere izletmesi.	Ders öğretmenleri halk oyunları öğretiminde bulunan amaç ve kazanımlar göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılabilir..	Oyundan oyuna geçişlerde öğretmenin bir ritm aletini kullanarak komut vermesi öğrencilerin kazanımlarını artıracak kalıcı olmasını sağlayacaktır.
	III	2	Kırklareli yöresi ali paşa oyununun hızlı bölümünün öğrencilere öğretilmesi. Kırklareli yöresinde aynı hareketlerin bulunduğu fakat ritminin farklı olduğu kampana oyununu öğretilmesi	Yönlendirilmiş buluş, komutla öğretim, gösteri yoluyla öğretim, kendini değerlendirme	Davul, zurna, cd,		
	IV	2	Kırklareli yöresinde aynı hareketlerin bulunduğu fakat ritminin farklı olduğu kampana oyununu öğretilmesi , bu aşamada ali paşa oyununun hızlı bölümü oynanırken kampana ritmine geçilmesi. Ardından kabadayı oyununun oynanması.	Komutla öğretim, gösteri yoluyla öğretim, alıştırma yöntemi	Davul, zurna, cd,		

AY	HAFTA	SAAT	KAZANIMLAR	ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLE Rİ ARAÇ VE GEREÇLER	ÖLÇME- DEĞERLENDİRME (kazanımlara ulaşma düzeyi)	AÇIKLAMA
KASIM	I	2	Kırklareli yöresi oyunu ali paşa ve kampana oyunu öğretiminde araç olarak mendil kullanma davranışının kazanılması. Halk oyunları öğretmeninin mendil kullanarak öğrencileri ile beraber uygulama yapması	Gösteri yoluyla öğretim, beden eğitimi kılavuz denetiminde yapma	Mendil, davul, darbuka,	Ders öğretmenleri halk oyunları öğretiminde bulunan amaç ve kazanımlar göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılabilir.	Hareketlerin öğretiminde öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri göz önünde bulundurularak kolay oyunlardan zora bir öğretim gerçekleştirilmelidir.
	II	2	Öğretilen ali paşa ve kampana, kabadayı oyunları ile farklı yönlerde hareket edebilme davranışlarının kazandırılması, Kırklareli yöresi oyunlarından Süleyman ağa oyununu temel duruş pozisyonunun gösterilmesi	Komutla öğretim, gösteri yoluyla, işbirliğine dayalı öğretim, kendini değerlendirme, alıştıurma yöntemi,			
	III	2	Süleyman ağa oyunu ile sağa sola hareket edebilme davranışının kazanılması. Ali paşa oyunun biter bitmez Süleyman ağa oyununa geçilmesi ve bu oyunun bitinceye kadar oynanması.	Komutla öğretim, gösteri yoluyla öğretim, işbirliğine dayalı öğretim	Cd, davul , zurna , mendil		
	IV	2	Öğretilen tüm oyunların en başından başlayıp hiç ara verilmeden öğrenciler tarafından sergilenmesi.	Komutla öğretim, gösteri yoluyla öğretim, işbirliğine dayalı öğretim beden eğitimi ve sporda kendi kendine yapma	Davul,		
	V	2	Öğrencilerin önce tek tek daha sonra gruplar halinde öğretilen oyunları yapması	Bireysel çalışma, katılımıla yapma, grup çalışması			

AY	HAFTA	SAAT	KAZANIMLAR	ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLE Rİ ARAÇ VE GEREÇLER	ÖLÇME- DEĞERLENDİRME (kazanımlara ulaşma düzeyi)	AÇIKLAMA
ARALIK	I	2	Kırklareli yöresi zigoş oyunun temel duruş pozisyonunun gösterilmesi	Gösteri yoluyla öğretim, beden eğitiminde kılavuz denetiminde yapma	Öğretmenlerin örnek bir halk oyunları gösterisini cd v.b yolla öğrencilere izletmesi.	Ders öğretmenleri halk oyunları öğretiminde bulunan amaç ve kazanımlar göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılabilir.	
	II	2	Kırklareli yöresi zigoş oyunun kılavuz denetiminde öğretilmesi	Beden eğitimi öğretiminde kılavuzlayanla yapma			Burada karmaşık bir beceri söz konusu olduğundan bireylerin kılavuz denetiminde yapmaları öğretimi kolaylaştıracaktır.
	III	2	Öğrencilerin öğrendikleri ali paşa, kampana, kabadayı, süleyman ağa, zigoş oyunlarını önce kendi kendileri, daha sonra küçük gruplar kurarak oynamaları istenir.	Öğrencilerin öğretilenleri beceri haline getirmeleri sağlanır.	Davul, darbuka,		
	IV	2	Halk oyunlarında öğrendiği tüm hareketleri bireysel, eşli, grupla, ve kullanılan araçlarla yapar.	Sunuş yolu, kendini değerlendirme (denetleme) istenilen nitelikte ve sürede yapma	Mendil, davul, cd		

AY	HAFTA	SAAT	KAZANIMLAR	ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLE Rİ ARAÇ VE GEREÇLER	ÖLÇME- DEĞERLENDİRME (kazanımlara ulaşma düzeyi)	AÇIKLAMA
OCAK	I	2	Kırklareli yöresi kız karşılaması oyunun temel duruş pozisyonunun gösterilmesi, kız karşılaması oyununun öğretilmesi. Öğrencilere daha önceden sahnelenmiş olan halk oyunları düzenlemelerinin izletilmesi. Öğrencilere bu konuda sorular sorulması ve yaşanan problemler ile ilgili değerlendirme yapılması	Gösteri yoluyla öğretim, beden eğitiminde kılavuz denetiminde yapma, istenilen nitelikte ve sürede yapma Problem çözme yöntemi	Mendil, davul,	Ders öğretmenleri halk oyunları öğretiminde bulunan amaç ve kazanımlar göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılabilir.	
	II	2	Öğrencilerin öğrendikleri ali paşa, kampana, kabadayı, süleyman ağa, zigoş, kız karşılaması oyunlarını tekrar etmeleri. Sahne düzenlemesi yapılması ve takım oyunu hakkında bilgi verilmesi. Öğretilen oyunlar ile ilgili öğrencilere sorular sorulması ve bu cevapların öğretmen tarafından yorumlanması.	Gösteri, kılavuz denetiminde yapma, Soru- Cevap Yöntemi	Ders öğretmenleri seçtikleri kazanımlara ve etkinliklere göre araç-gereçleri okul şartlarına uygun olarak belirleyebilir.		Sahne düzenlemesi yapılırken öğrencilerin fiziksel özellikleri, algılama durumları, solist öğrencilerin seçimi göz önünde bulundurulmalıdır.
	III	2	Sahne düzenlemesi.	Gösteri, kılavuz denetiminde yapma, kılavuzlayanla yapma			
	IV	2	TATİL				

AY	HAFTA	SAAT	KAZANIMLAR	ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLE Rİ ARAÇ VE GEREÇLER	ÖLÇME- DEĞERLENDİRME (kazanımlara ulaşma düzeyi)	AÇIKLAMA
ŞUBAT	I	2	TATİL				
	II	2	Halk oyunları ekibi yarışma öncesi okulda ve çevrede gösterilere çıkartılması. Yapılan antrenmanlar ile ilgili öğrencilerin tartışarak düşüncelerini dile getirmelerinin sağlanması.	Gözlem, sunuş, kendini denetleme, duruma ayak uydurma Tartışma yöntemi	Müzisyenlerle beraber çalışma .	Halk oyunları yarışmalarının sonucuna göre değil istenilen kazanımlara göre bir değerlendirme yapmaları için öğrencilerin bilgilendirilmesi.	
	III	2	Milli Eğitim Bakanlığı halk oyunları yarışmalara katılım	Sunuş, kendine gözlemlleme, iş birliği içinde yapma	Davul, zurna, keman, darbuka, kanun v.b sazların kullanılması, yarışmanın video çekimi		
	IV	2	Yarışmaya katılan gurubun öğrencilere izletilmesi kendi yaptıkları becerilerin farkına varmalarının sağlanması kendilerinin değerlendirme yapabilmelerinin sağlanması, diğer ekiplerin izletilerek öğrencilerin gözlem yapmalarının sağlanması.	Kendini denetleme, araştırma-inceleme yolu, gözlem			

AY	HAFTA	SAAT	KAZANIMLAR	ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER	ÖLÇME- DEĞERLENDİRME (kazanımlara ulaşma düzeyi)	AÇIKLAMA
MART	I	2	Öğrencilerin yarışma sonrası tüm yarışma ile ilgili gözlemlerinin değerlendirilmesi. Tüm öğrencilerin görüşlerinin alınacağı bir tartışma ortamının yaratılması. Aktif olarak dinlenme periyodu.	Gözlem, sunuş, kendini denetleme, katılımı ile öğretim, tartışma beyin fırtınası	Video, tartışma yapabilecekleri salon	Öğrencilerin katılımı ile bir ölçme değerlendirme yapılması.	
	II	2	Öğretilen oyunların tekrarı ve yapılan hataların düzeltilmesi. Yeni olacak gösteriler ve yarışmalar ile ilgili öğrencilere bilgi verilmesi	Komut yolu ile öğretim, katılım yöntemi,			Bu bölümde oynatılan oyunlardan sahne düzenlemesinden çıkartılacak olanlar ile yeni eklenecek olan oyunların belirlenmesi gereklidir.
	III	2	Öğretilen tüm oyunlarda görülen hataların düzeltilmesi. Bireylerin tek tek hatalarının anlatılması ve düzeltme çalışmalarının yapılması.	Gözlem, sunuş, kendini denetleme, katılımı ile öğretim			
	IV	2	Öğretilen tüm oyunlarda görülen hataların düzeltilmesi. Bireylerin kendi hatalarını görmelerinin sağlanması. Bireylerin tek tek hatalarının anlatılması ve düzeltme çalışmalarının yapılması.	Gözlem, sunuş yolu, buluş yolu, araştırma-inceleme yolu, katılımı ile öğretim			

AY	HAFta	SAAT	KAZANIMLAR	ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLE Rİ ARAÇ VE GEREÇLER	ÖLÇME- DEĞERLENDİRME (kazanımlara ulaşma düzeyi)	AÇIKLAMA
NİSAN	I	2	Halk oyunlarında bir müzik dinletilip öğrencilerin bu müziğe ve ritme göre hareket bulmalarının istenmesi. Milli eğitim bakanlığı grup yarışmalarına müzikli provaların yapılması	Yeni bir buluş yaratma basamağı	Cd		
	II	2	Milli Eğitim Bakanlığı halk oyunları grup yarışmalarına katılım.	Sunuş yolu, katılım, iş birliği içinde yapma	Davul, zurna, keman, darbuka, kanun v.b sazların kullanılması, yarışmanın video çekimi	Ders öğretmenleri halk oyunları öğretiminde bulunan amaç ve kazanımlar göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılabilir.	Milli bayramlar ile ilgili öğrencilerin farkında olmalarının sağlanması için halk oyunları ile ilişkilendirilerek öğrencilere bilgi aktarımı yapılır. Örneğin kazanılan savaşlardan sonra halk oyunlarının askerler tarafından oynanması.
	III	2	23 Nisan çocuk bayramı gösterileri ile ilgili düzenlenecek olan alanda son provaların yapılması.	Gözlem, sunuş, kendini denetleme, katılımıla öğretim, araştırma-inceleme yolu			
	IV	2	23 Nisan çocuk bayramı gösterisinin yapılması	Katılımla öğretim, araştırma-inceleme yolu, tartışma	Davul , zurna, cd		

AY	HAFTA	SAAT	KAZANIMLAR	ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLE Rİ ARAÇ VE GEREÇLER	ÖLÇME- DEĞERLENDİRME (kazanımlara ulaşma düzeyi)	AÇIKLAMA
MAYIS	I	2	Milli Eğitim Bakanlığı halk oyunları final yarışmalarına katılım. Öğrencilerin diğer yarışmacı öğrenciler ile arkadaşlıklar kurmalarının sağlanması.		Davul, zurna, mendil, keman, darbuka, kanun v.b sazların kullanılması, yarışmanın video çekimi	Ders öğretmenleri halk oyunları öğretiminde bulunan amaç ve kazanımlar göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılabilir.	Halk oyunları ekiplerinin katılacağı başka gösteri ve yarışmalar olması durumunda aralarda bir hafta aktif olarak dinlenmeler yapılabilir. Burada öğrencilere katıldıkları yarışma ve gösterilerdeki performansları ile ilgili tartışmalar yapabilecekleri ortamlar hazırlanmalıdır.
	II	2	Öğrencileri öğrendikleri yöreye ziyarete gitmelerinin sağlanması. Orada yaşayan müzisyenler ile görüşmeler yapmaları sağlanması.	Gezi –gözlem yöntemi Soru- Cevap yöntemi			Öğrencilerin kendi performansları ile ilgili kararlar vermeleri sağlanmalıdır.
	III	2	19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı gösterileri	Sunuş yolu, katılım, iş birliği içinde yapma	Davul ,zurna ,cd, mendil		
	IV	2	Yapılan yarışma ve gösteriler ile ilgili öğrencilerin aktif olarak değerlendirme yapmaları				
	V	2	Yıl sonu gösterilerin hazırlık yapılması, bu gösterilerde öğrencilerin diğer etkinliklerle ilgili görev almalarının sağlanması	İş birliği içerisinde yapma, katılım içerisinde yapma			

AY	HAFTA	SAAT	KAZANIMLAR	ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLE Rİ ARAÇ VE GEREÇLER	ÖLÇME- DEĞERLENDİRME (kazanımlara ulaşma düzeyi)	AÇIKLAMA
HAZİRAN	I	2	Öğrencileri değişik yörelerden halk oyunları hareketlerinin öğretilmesi, farklı becerilere ayak uydurmalarının sağlanması	Kendini denetleme, katılımıla öğretim, gözlem, araştırma-inceleme yolu, tartışma	Cd, davul	Ders öğretmenleri halk oyunları öğretiminde bulunan amaç ve kazanımlar göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılabilir.	Temel hareket becerilerinin aylara ve haftalara göre dağılımı yapılırken Beden eğitimi programında yer alan 1, 2 ve 3. çizelgelerden yararlanılarak yapılmalıdır.
	II	2	Farklı becerileri kazanan öğrencilerin kendine olan güven duygularının artması.	Kendini değerlendirme, gözlem, tartışma			
	III	2	Yıllık yapılan faaliyetlerin öğrenciler ile beraber gözden geçirilmesi bir sonraki yıl yapılacak olan çalışmalar ile ilgili bilgiler verilmesi. Öğrencilere diğer yörelerin özellikleri ile ilgili bilgi toplamaları, araştırma yapmaları, bu bilgileri eylül döneminde sunacak duruma gelmeleri istenir.	Kendini denetleme, katılımıla öğretim, gözlem			

AY	HAFTA	SAAT	KAZANIMLAR	ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLE Rİ ARAÇ VE GEREÇLER	ÖLÇME- DEĞERLENDİRME (kazanımlara ulaşma düzeyi)	AÇIKLAMA
TEMMUZ	I	2	DİNLENME DÖNEMİ				.
	II	2	DİNLENME DÖNEMİ				Yurt içi ve yurt dışı festivallerinde öğrencilere özellikle beraber hareket etme kazanımları ile ilgili bilgiler verilmelidir.
	III	2	DİNLENME DÖNEMİ				
	IV	2	BDİNLENME DÖNEMİ				
	V	2	YIL İÇERİSİNDE BELİRLENEN FESTİVALLERE HAZIRLIK	İş birliği içerisinde yapma, grupla çalışma,	Cd, davul, zurna,		

AY	HAFTA	SAAT	KAZANIMLAR	ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLE Rİ ARAÇ VE GEREÇLER	ÖLÇME- DEĞERLENDİRME (kazanımlara ulaşma düzeyi)	AÇIKLAMA
AĞUSTOS	I	2	FESTİVALE KATILIM	İş birliği içerisinde hareket etme, gurupla çalışabilme,	Davul, Zurna,	Ders öğretmenleri halk oyunları öğretiminde bulunan amaç ve kazanımlar göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılabilir.	.
	II	2	FESTİVALE KATILIM	İş birliği içerisinde hareket etme, gurupla çalışabilme,			
	III	2	Festival sonrası genel bir değerlendirme		Toplantı salonu		
	IV	2	DİNLENME DÖNEMİ				
	V	2	DİNLENME DÖNEMİ				

AY	HAFTA	SAAT	KAZANIMLAR	ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLE Rİ ARAÇ VE GEREÇLER	ÖLÇME- DEĞERLENDİRME (kazanımlara ulaşma düzeyi)	AÇIKLAMA
EYLÜL	I	2	DİNLENME DÖNEMİ				
	II	2	DİNLENME DÖNEMİ				